

Základní aspekty mezinárodní migrace a jejich vnímání obyvateli obce Slavičín

Rostislav Gorecký

Bakalářská práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Rostislav Gorecký**
Osobní číslo: **L15076**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Základní aspekty mezinárodní migrace a jejich vnímání obyvateli obce Slavičín**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte literární rešerši na dané téma se zaměřením na obecně teoretická východiska.
2. Analyzujte danou problematiku na mezinárodní, národní a municipální úrovni.
3. Charakterizujte obec Slavičín z geografického, demografického a socioekonomického hlediska. Charakterizujte připravenost obce na mimořádné události a krizové situace. Zjistěte názory obyvatelstva obce na migraci (dotazníkové šetření/anketa). Vyhodnoťte názory obyvatelstva na problematiku migrace a připravenost obce na "příchod migrantů".

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] COLLIER, Paul. Exodus: jak migrace mění náš svět. 1. vydání. Praha: Libri, 2017, 258 s. ISBN 978-80-7277-557-6.

[2] PALÁT, Milan. Determinanty vzniku migrace a statistiky cizinců v Evropské unii. 1.vydání. Ostrava: Key Publishing, 2014, 71 s. ISBN 978-80-7418-228-0.

[3] KREJČÍ, Oskar. Geopolitika středoevropského prostoru. 5. aktualizované vyd. Praha: Professional Publishing, 2016, 428 s. ISBN 978-80-7431-161-1.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce:

3. listopadu 2017

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2018

V Uherském Hradišti dne 10. listopadu 2017

L.S.

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, jíž se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výstisk práce k uchování ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je věnována tématu „Základní aspekty mezinárodní migrace a jejich vnímání obyvateli obce Slavičín“. Práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část pojednává o vzniku migrace, o situaci v uprchlických zemích, o trasách, které uprchlíci využívají pro přesun do Evropy, o legislativě týkající se migrace na mezinárodní i národní úrovni a dále také o migraci v číslech nebo o umístování uprchlíků do zemí Evropské unie. Praktická část je zaměřena na vnímání migrace obyvateli obce Slavičín. Názory na migraci byly zjišťovány formou dotazníkového šetření. Na konci praktické části je modelový příklad umístění uprchlíků do okolí obce Slavičín.

Klíčová slova: migrace, migrační krize, uprchlík, determinanty migrace, obyvatelstvo.

ABSTRACT

This thesis is devoted to the topic „Basic Aspects of International Migration and Their Perception of the Community Slavičín“. The work is divided into two parts. The theoretical part deals with the emergence of Migration, with situation in refugee countries, with the routes used by migrants to move to Europe, with legislation on Migration at international and national level as well as immigration in numbers or the placement of Refugees in the European Union. The practical part is focused on the perception of migration by the inhabitants of Slavičín municipality. Migration views were surveyed through a questionnaire survey. At the end of the practical part is a model example of the placement of refugees in the vicinity of the village Slavičín.

Keywords: migration, migration crisis, refugee, migration determinants, population.

Děkuji své rodině a přátelům, že mě podporovali ve studiu.

*„Člověk ještě není dost dokonalý ani dost slušný, aby měl právo žít na něčem tak krásném,
jako je země.“*

- Karel Čapek

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	13
1 FENOMÉN MIGRACE	14
1.1 UPRCHLÍCI.....	14
1.2 ŽÁDOST O AZYL.....	15
1.3 UPRCHLICKÉ ZEMĚ	15
1.3.1 Sýrie	16
1.3.2 Irák	16
1.3.3 Afghánistán	17
1.3.4 Libye	17
1.4 CÍLOVÉ ZEMĚ	18
1.5 MIGRAČNÍ TRASY	19
1.5.1 Balkánská migrační trasa	19
1.5.2 Středomořská migrační trasa.....	19
2 DETERMINANTY MEZINÁRODNÍ MIGRACE	21
2.1 PUSH A PULL FAKTORY	21
2.1.1 Push faktory	22
2.1.2 Pull faktory.....	22
2.2 NOVÁ EKONOMIE PRACOVNÍ MIGRACE, RYCHLOST MIGRACE	23
3 MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE A MIGRACE.....	25
3.1 EVROPSKÁ UNIE A MIGRACE.....	25
3.1.1 Uprchlické kvóty	25
3.1.2 Dublinský protokol.....	26
3.2 ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ A MIGRACE	27
3.2.1 Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky	27
3.3 MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE PRO MIGRACI.....	27
4 DOPADY MIGRACE.....	29
4.1 POZITIVNÍ DOPADY	29
4.2 NEGATIVNÍ DOPADY	30
4.3 MIGRACE V ČÍSLECH	31
5 ČESKÁ REPUBLIKA A MIGRACE.....	34
5.1 PRÁVO ČESKÉ REPUBLIKY A MIGRACE	34
5.1.1 Strategie migrační politiky ČR.....	35
5.1.2 Bezpečnostní strategie České republiky.....	35
5.2 NELEGÁLNÍ MIGRACE NA ÚZEMÍ ČR	35
5.2.1 Žádosti o azyl na území ČR	36
5.3 MIGRACE JAKO TÉMA PREZIDENTSKÝCH VOLEB.....	37
6 CÍL A POUŽITÉ METODY	38
II PRAKTICKÁ ČÁST	39

7	MĚSTO SLAVIČÍN.....	40
7.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	40
7.2	GEOGRAFICKÉ PODMÍNKY	41
7.3	DEMOGRAFIE MĚSTA	41
7.3.1	Demografický vývoj.....	42
7.3.2	Demografie dnes	42
7.4	SOCIOEKONOMICKÁ STRÁNKA MĚSTA	42
7.5	PŘIPRAVENOST OBCE NA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	43
7.5.1	Hrozby a rizika.....	44
7.5.2	Plány připravenosti města	46
7.6	SPRÁVNÍ OBLAST OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ LUHAČOVICE.....	47
8	VNÍMÁNÍ MIGRACE OBYVATELI MĚSTA SLAVIČÍN	49
8.1	ZKOUMANÝ SOUBOR	49
8.2	VÝSLEDKY VÝZKUMU	50
8.3	ZÁVĚRY Z DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	57
9	MODELOVÝ PŘÍKLAD UPRCHLÍKŮ VE SLAVIČÍNĚ	60
	ZÁVĚR.....	63
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	64
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	68
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	69
	SEZNAM TABULEK	70
	SEZNAM PŘÍLOH.....	71

ÚVOD

Pokud se chceme zabývat tématem migrace, musíme si uvědomit, že migrace představuje významný historický fenomén a s jistou nadsázkou ji lze považovat za pramáti lidstva. Důvody, proč lidé migrují, jsou víceméně stále stejné – utíkají před válečnými konflikty, přírodními katastrofami nebo se stěhují za prací. Problémy s migrací nejsou aktuální pouze v Evropě. Jsou vlastní i Severní Americe, kde lidé ze států Latinské Ameriky masově „utíkají“ do Spojených států amerických skrze americko – mexickou hranici. Jako další z mnoha míst na Zemi, které sužuje problém migrace lze označit Bangladéš, kam od roku 2017 uprchlo na 700 000 Rohingů, což jsou příslušníci utlačované muslimské menšiny v Myanmaru. S migrací jsou nezpochybnitelně spojena rizika. Je nutné se na novodobé migrační vlny důkladně připravit.

V předložené práci je migrace analyzována nejen na mezinárodní a národní úrovni, ale také na úrovni municipální, kde je důležité pochopení vnímání migrace z pozice obyvatele menší obce. Lidé z venkova nejsou zvyklí žít v sousedství s Nigerijcem, Syřanem či Turkem. To neznamená, že je označíme za xenofoby právě tak, jako zastánce imigrace a multikulturalismu za zkázu staré dobré Evropy.

Na základě rozboru vybraných titulů literatury a pramenů budou v práci formulovány a prezentovány determinanty mezinárodní migrace, stejně tak, jako další důležité faktory podmiňujících urychlení nebo naopak zpomalení toku migrantů přes státní hranice. Dále o zachycení snad podstatných pohledů na otázku zisků a ztrát vyplývajících z mezinárodních migračních pohybů. Praktická část bude věnována charakteristice města Slavičín, připravenosti města na mimořádné události a především pak zkoumání názorů obyvatel města na migraci pomocí dotazníkového šetření. Součástí praktické části bude také modelový případ umístění skupiny uprchlíků do města Slavičín a formou úvahy jsou řešeny problémy související se soužitím místního obyvatelstva s takovou skupinou uprchlíků.

Práce je věnována široké veřejnosti. Čtenář by měl po přečtení této práce získat obecný přehled v otázce problematiky migrace a také zjistit, jak migraci vnímají obyvatelé malého města. Problematika migrace je a bude aktuální i v příštích letech, a proto je nutné se poučít z minulosti a komplexně se připravit na případné další migrační vlny.

Základ bakalářské práce představuje studium řady monografií a dalších zdrojů. Za jedny z nejvýznamnějších považují tituly knih jako Exodus, jak migrace mění náš svět od Paula Colliera, Geopolitika středoevropského prostoru od Oskara Krejčího či Determinanty vzniku migrace a statistiky cizinců v Evropské unii od Milana Paláta.

V knize Exodus, jak migrace mění náš svět, autor na základě vlastního výzkumu i výsledků výzkumů dalších odborníků vysvětluje problém migrace ze tří perspektiv – z perspektivy migrantů samotných, dále těch, kteří zůstávají ve své vlasti, a nakonec z perspektivy obyvatel zemí, které migranty přijímají.

Imigrace je jednoduchou ekonomickou rovnicí, ale její dopady jsou složité. Exodus potvrzuje, jak zásadní bude migrační politika ve světě, a zároveň navrhuje řešení, která by pomohla zrychlující se migraci zvládnout.

Jeden ze závěrů, k nimž oxfordský profesor ekonomie ve své knize dospěl je, že: „Domorodé populace hostitelských zemí mají právo regulovat vstup do země s přihlédnutím nejen ke svým zájmům, ale také ke smyslu pro dobročinnost ve vztahu k jiným společnostem.“ [33]

V knize jsou leckdy Collierovy teze kontroverzní, nicméně záleží na čtenáři, jak se sám staví k migraci.

Knihy Geopolitika středoevropského prostoru (páté vydání) má čtyři hlavní části. První část se věnuje geopolitickému schématu dějin Evropy, kde vymezuje geografické i geopolitické hranice Evropy a jejího středu. Ukazuje změny silokřivek v tomto prostoru od antiky po současnost, přičemž se zaměřuje na okamžiky geopolitických zlomů. Druhou část tvoří modely uspořádání střední Evropy. Zde porovnává geopolitické vize střední Evropy z 19. a 20. století. Třetí část knihy se jmenuje Hledání národních zájmů, v ní autor hledá zdůvodnění práva národů na stát a charakterizuje vývoj hranice České republiky a Slovenské republiky. Nevyhýbá se ani takovým ožehavým tématům jako jsou dekrety prezidenta Edvarda Beneše či Trianonská smlouva. V poslední části s názvem Geopolitická neurčitost střední Evropy porovnává současné geopolitické pohledy na střední Evropu z Ruska a z USA. Na příkladu Česka a Slovenska ukazuje sílu malého státu v mezinárodní politice. Vymezuje klady, záporny i nejasnosti týkající se vstupu těchto zemí do NATO a Evropské unie.

Autorem této knihy je profesor PhDr. Oskar Krejčí, CSc., což je ředitel Vzdělávacího a konzultačního institutu v Bratislavě, který je součástí Vysoké školy mezinárodních a veřejných vztahů Praha. Byl také poradcem dvou předsedů československé federální vlády.

Další kniha, ze které je čerpáno, se jmenuje Determinanty vzniku migrace a statistiky cizinců v Evropské unii od Milana Paláta. Bere migraci jako komplexní jev, který má své významné ekonomické, demografické, sociologické, geografické a historické souvislosti.

V této knize je nejprve věnován prostor pro vymezení pojmů ohledně migrace, problematice jejího měření, dostupnosti a relevanci dat. Následující část se věnuje klíčovým ekonomickým souvislostem migrace z teoretického pohledu. Teoretické koncepty jsou podrobovány kritické analýze a dále charakterizovány. Jedná se o zhodnocení klíčových faktorů, které dle ekonomické teorie vedou k iniciaci mezinárodní migrace, motivační podněty pro rozhodnutí o migraci či zásadní dopady migrace pro trhy práce. Nastolena je otázka existence duálního trhu práce a poté se řeší problematika dopadů imigrace pracovníků s nízkou či vysokou kvalifikací. Studovány jsou vlivy elasticity nabídky a poptávky po práci pro trhy práce při imigraci či vznikající externality na trzích práce v souvislosti s migrací. Teoretická zdůvodnění pro různé typy mezinárodní migrace jsou poměrně složitá a komplexní, protože faktory, které ovlivňují migraci, se také do značné míry ovlivňují navzájem. Protože se charakteristiky migrace v Evropě v čase mění, objevují se i stále nové výzvy pro jejich další zkoumání. [34]

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FENOMÉN MIGRACE

Stěhování lidí nabývá v moderních podmínkách zvláštního významu. I přes existenci státních hranic se lidé mohou ve většině evropských zemí přesouvat bez omezení díky schengenskému prostoru, do kterého patří i Česká republika. Takže pokud se tady dostanou lidé z jiných kontinentů, mají víceméně neomezený pohyb. Jen od roku 2014 se do Evropy dostaly téměř 2 miliony lidí zejména z Blízkého východu. Tím pádem úřady ztrácí přehled, kdo se kde zrovna pohybuje. A přehled ztratit budou, jelikož se sem hrnou další a další davy migrantů. Lidé z východu se sem přesouvají z mnoha důvodů, nejčastěji však kvůli válečnému konfliktu, který na Blízkém východě probíhá již řadu let a ještě řadu let probíhat bude.

1.1 Uprchlíci

Důležité je rozlišovat mezi uprchlíky, žadateli o azyl a migranty. Ti se dále dělí na tzv. ekonomické a válečné migranty. Uvádí se, že více než 60 procent imigrantů jsou ti ekonomičtí, nárok na mezinárodní ochranu nemají a patří postrkem do země původu. Uprchlík je osoba, která „*se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů, je neschopna přijmout, nebo ve shora uvedeným obavám, odmítá ochranu své vlasti...*“ (<http://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/03/uprchlici.pdf>)

Nejdůležitějším pramenem mezinárodního uprchlického práva obsahujícím i výše uvedenou definici, je Úmluva OSN o právním postavení uprchlíků z roku 1951, někdy též nazývaná Ženevská konvence. V roce 1967 byl přijat tzv. Newyorský protokol, který významným způsobem rozšířil platnost Úmluvy. Česká republika je smluvní stranou Úmluvy i Protokolu. Právně ukotvena je i azylová a migrační politika EU, jejích jednotlivých členských států. Mezinárodní migrace v daném rozměru má významné politické, bezpečnostní, ekonomické, sociální, demografické, psychologické a kulturní dopady jak na emigrační, tak i na tranzitní a zejména imigrační země.

Je zajímavé sledovat, jak staří (mladí) lidé utíkají a prohlašují se za uprchlíky. Velká většina uprchlíků, tedy těch ekonomických, jsou mladí lidé, kteří nemají snahu bojovat ve své vlasti za mír. Je to opak toho, co se dělo za druhé světové války. Tehdy mladí lidé také utíkali ze států, které byly pod nadvládou nacistického Německa, ovšem s tím rozdílem, že

pokud uprchli např. do Velké Británie, tak z toho důvodu, aby mohli vytvořit své legie a bojovat za mír v Evropě, respektive ve své zemi.

1.2 Žádost o azyl

Od chvíle, kdy migranti podají žádost o azyl, musí jim hostitelský stát zajistit odpovídající životní úroveň žadatelů, která jim zaručí živobytí a ochranu jejich tělesného a duševního zdraví. Chce-li stát místo jídla a další věcné pomoci rozdávat běžencům peníze, měl by vyplácet tolik, aby byla životní úroveň běženců srovnatelná s životní úrovní jeho občanů.

Běženci mají bydlet v ubytovacích střediscích zaručujících přiměřenou životní úroveň, případně v soukromých domech, hotelech nebo bytech. Žadatelé o azyl mají nárok na zdravotní a v případě potřeby i psychologickou péči. Pokud se azylové řízení protáhne, po devíti měsících se jim má otevřít trh práce.

Členské státy EU by měly dodržovat evropské regule o migraci. V zemích, které uprchlická vlna zasáhla nejvíce, ovšem azylová politika v praxi vypadá jinak

1.3 Uprchlíkové země

Než se zaměříme na samotné faktory migrace, je potřeba ujasnit, ze kterých států lidé utíkají a jaká je tamní situace.

Země, ze kterých lidé odcházejí, patří většinou k těm chudším, v nichž je vysoká nezaměstnanost, nedostatek potravin a celkově špatná ekonomická situace. Mluvíme zde především o afrických státech. Státy Blízkého východu a jejich obyvatelé jsou sužovány aktuální válečnou situací. Na ni samozřejmě navazuje špatná ekonomická situace, protože stát je zdevastovaný a obnova všech poničených částí země probíhá pomalu. Obecně se dá říct, že Blízký východ je největší světový producent a zároveň i hostitel uprchlíků, jelikož mnoho jiných zemí na Blízkém východě přijímá uprchlíky právě ze Sýrie či Iráku. Mezi hlavní hostitelské země patří zejména Libanon, Turecko nebo Jordánsko.

1.3.1 Sýrie

Zřejmě nejvíce uprchlíků, kteří se momentálně nacházejí na území Evropy, pochází právě ze Sýrie. V březnu roku 2011 zemi začala zmítat občanská válka. Tato občanská válka přerostla v mezinárodní konflikt, v němž jsou zapojeny skoro všechny světové velmoci. Vše to začalo relativně nevinně v rámci takzvaného arabského jara, což byla vlna nepokojů na Blízkém východě a na severu Afriky. I v Sýrii lidé projevovali nespokojenost s vládou Bašára Asada, který zde vládne od roku 2000, a jeho vládu podporuje především Rusko a Írán. Lidé dávají Asadovi za vinu především velké ekonomické rozdíly a elitářství. Situaci zhoršila také vyšší nezaměstnanost a období sucha, svou roli sehrály také náboženské rozdíly mezi Sunnity a Šíity. Nepokoje proti vládě se však obrátily v otevřený konflikt poté, co do demonstrantů začaly střílet vládní jednotky. Důsledkem byl vznik opozičních ozbrojených sil, což vyvrcholilo otevřeným ozbrojeným konfliktem, do něhož se zapojily také extremistické skupiny, aby bojovaly proti Asadovu režimu. Je důležité zmínit, že v zemi v roce 2014 vznikl z pobočky organizace Al-Káida takzvaný Islámský stát, který si zde vytvořil vlastní chalífát a snaží se získat status muslimské světové autority. V posledních týdnech jsou však vojska tzv. Islámského státu potlačována a v jejich držení zůstává již jen několik málo oblastí v zemi. K této teroristické organizaci se hlásila většina atentáčníků, kteří způsobili teroristický útok například v Londýně v březnu či v červnu roku 2017, kdy najížděli autem do lidí na mostech a následně útočili nožem na chodce. Tzv. Islámský stát se přihlásil také k teroristickým útokům v Paříži v listopadu 2015.

Situace v zemi je velice složitá. Země je sužována válečným konfliktem, který zde bude určitě ještě nějakou dobu probíhat. Nicméně je tento válečný konflikt důvodem, proč odsud lidé utíkají do bezpečnějších zemí v Evropě. Takoví uprchlíci jsou z kategorie válečných uprchlíků a podle Ženevské konvence by jim měl být udělen status uprchlíka, a tudíž by o ně mělo být postaráno v hostitelské zemi. Zemi kvůli válečnému konfliktu opustily již více než čtyři miliony lidí. Jde o největší migrační krizi vyvolanou jediným konfliktem. [1]

1.3.2 Irák

Ozbrojené konflikty zde probíhaly již dříve, ovšem vše se zde změnilo v roce 2011, kdy Spojené státy americké stáhly svá vojska z Iráku, která zde byla od roku 2003. Vojska zde vpadla v březnu 2003 za ne úplně jasných okolností. Jako hlavní důvod byl uváděn fakt, že Irák vlastní zbraně hromadného ničení, což se ovšem nikdy stoprocentně nepotvrdilo, a proto se můžeme domnívat, že důvod invaze byl jiný, to ale není náplní této práce. Nicméně-

ně je rozhodně pravda, že tenhle konflikt byl hlavním důvodem, aby se mnoho lidí, většinou střední třídy, rozhodlo přesunout za relativně bezpečnějším životem například do Sýrie. Mnoho lidí bylo nuceno opustit své domovy a zůstat uprchlíky ve své zemi. Například v roce 2007 uteklo do zahraničí zhruba 1,7 milionu Iráčanů a další asi 2 miliony Iráčanů utekly do jiné části země. V roce 2015 to bylo již 4,4 milionu lidí, kteří byli nuceni opustit své domovy a přesunout se do jiné části země. V roce 2014 zde proběhla tzv. Irácká krize. Krize, kdy se na území Iráku začal vojensky prosazovat Islámský stát, což vedlo k dalším bojům a s tím souvisejícím nuceným odchodem lidí ze svých obydlí.

Je pravda, že ne všichni uprchlíci z Iráku se snaží dostat přímo do Evropy, každopádně je v téhle zemi s uprchlíky problém, a to díky stále probíhajícím bojům. [2]

1.3.3 Afghánistán

Dalším státem Blízkého východu, ve kterém stále probíhají válečné konflikty, je Afghánistán. V něm se vedou válečné konflikty již od roku 2001, kdy Spojené státy americké udeřily v této oblasti v reakci na teroristické útoky z 11. září 2001. Od té doby jsou zde vojenské jednotky nejen USA, ale také dalších koaličních členů NATO. Od roku 2014 však nese hlavní tíhu bojů proti Talibánu na svých bedrech afghánská armáda a koaliční jednotky jsou zde pouze na výcvik místních vojáků. Nicméně se můžeme každý týden dozvědět ze sdělovacích prostředků, že v Afghánistánu proběhl nějaký sebevražedný či jiný teroristický útok. A bezesporu jsou tamější lidé utlačováni a nuceni opustit své domovy.

Tento konflikt je hlavním důvodem, proč zdejší obyvatelé ve velkém opouštějí své domovy a vydávají se na velice nebezpečnou cestu do Evropy. [3]

1.3.4 Libye

Co se týče Libye, tak zde to není přímo vojenský konflikt, který zde probíhal od již dříve zmíněného Arabského jara v roce 2011, jež může za migrační vlny. Libye, především její západní část, slouží jako výchozí bod pro migranty, kteří se rozhodli vydat se na svou cestu tzv. Středomořskou migrační trasou (viz kapitola Migrační trasy). Zajímavostí je, že za vlády Muammara Kaddáfího Libye blokovala na svém území většinu migrantů, zejména ze subsaharské Afriky (Eritrea, Nigérie, Somálsko). Kaddáfí varoval EU, že zastaví blokaci ilegálních přistěhovalců, pokud nepřestanou podporovat prodemokratické protesty. [4]

1.4 Cílové země

Snahou téměř všech migrantů je dostat se do země, která je ekonomicky stabilní a bude schopna se o ně postarat. Proto se migranti snaží získat status uprchlíka v západních či severních státech Evropy. Především jsou to státy jako Německo, Francie, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku, Rakousko, Švédsko či Itálie. Jde o to, že ve jmenovaných státech je ekonomika více stabilní než v postkomunistických zemích střední a východní Evropy a místní sociální systém se dokáže o tak velké množství uprchlíků postarat. Migrantů zde pobírají velké měsíční dávky nebo chcete-li příspěvky na různé věci. Uvedme si nyní příklad z několika nejčastějších cílových zemí.

V Německu, což je hlavní cílová země migrantů, dostávají v přijímacích střediscích čekatelé na azyl zdarma jídlo a k tomu 143 eur (zhruba 3600 korun) každý měsíc na „základní potřeby“. Pokud jsou v přijímacím středisku více než tři měsíce, částka se zvyšuje na 216 eur (asi 5500 korun). Po dalších 15 měsících pobytu, nebo pokud je uchazečovi schválena žádost o azyl, se tato částka zvedne na 400 eur (asi 10 200 korun). K tomu všemu můžou dostávat uprchlíci ještě 92 eur (asi 2300 korun) jako příspěvek na dítě. Celkem může uprchlík dostávat od státu tedy až 12 500 korun měsíčně. Může se to zdát jako hodně peněz, nicméně životní úroveň v Německu je vysoká a zdejší životní minimum se pro samotného dospělého pohybuje na částce 404 eur (asi 10 300 korun), pro rodinu se dvěma dětmi je to 1304 eur (asi 33 400 korun).

Jako další zemi si můžeme uvést Rakousko, kde i přesto, že slouží jako tranzitní země po cestě do Německa, zůstává velké množství běženců. Pokud zde běželec bydlí v přijímacím středisku, má nárok na jídlo a 50 eur (asi 1300 korun) měsíčně. Jestliže se migranti stravují sami, dostávají 5 eur (asi 140) korun denně, což znamená, že jen na jídlo můžou dostat až 155 eur (asi 4100 korun) měsíčně. Dále běženci dostávají příspěvky různých hodnot na bydlení (až 6500 korun pro rodinu), na oblečení (přes 4000 korun) a na vzdělání (přibližně 5400 korun) ročně.

Pro srovnání si uvedme, na kolik si žadatelé o azyl přijdou v České republice. Pokud tedy pobývá běželec v přijímacím zařízení, kde dostává stravu, může dostat 30 korun na den. Jestliže zde nežije a má zajištěné vlastní ubytování, dostane měsíčně 3400 korun. Je jasné, že se nároky na finance v ČR nemůžou srovnávat s nároky na finance ve státech jako Německo, Rakousko či Francie. Životní náklady v ČR a ve zmíněných zemích jsou ale na jiné úrovni. [5]

1.5 Migrační trasy

Nejvíce využívané trasy při cestě za lepším životem jsou tzv. Balkánská trasa a tzv. Středomořská trasa. Od roku 2015 se přes obě dvě cesty dostalo do Evropy velké množství migrantů.

1.5.1 Balkánská migrační trasa

Tahle trasa je nejvíce využívána imigranty především z Blízkého východu a ze Středního východu. Poté, co se migranti dostanou do Turecka, pokračují přes Egejské moře do Řecka nebo na řecké ostrovy (např. Lesbos či Kos). Dále pokračují přes Makedonii a Srbsko, tzn. mimo země EU i schengenský prostor. Do podzimu roku 2015 pokračovala trasa přes Maďarsko do Rakouska, ale pak nechala maďarská vláda postavit plot na hranici se Srbskem a následně i Chorvatskem, čímž se trasa přesunula a migranti pokračovali do Německa přes Chorvatsko a Slovinsko. Poté se ovšem vybudoval plot i na chorvatsko-slovinšské a slovinšsko-rakouské hranici, takže se trasa trochu změnila, ovšem jen na územích daných států. Část této trasy využívají také uprchlíci z balkánských států, jako je Albánie a Kosovo.

Na pomoc hlídat maďarsko-srbské hranice jezdili policisté z různých států EU, mezi nimi i policisté z ČR. Situace zde byla velmi vyhrocená a nebyla nouze i o násilné činy. Hodně se do toho samozřejmě zapojila média, jejichž zájmem je vždy pustit do světa jen to, co jim zvýší sledovanost. Proto byli policisté, kteří byli většinou vyprovokováni, považováni za ty špatné, což ne vždy byla pravda. [6]

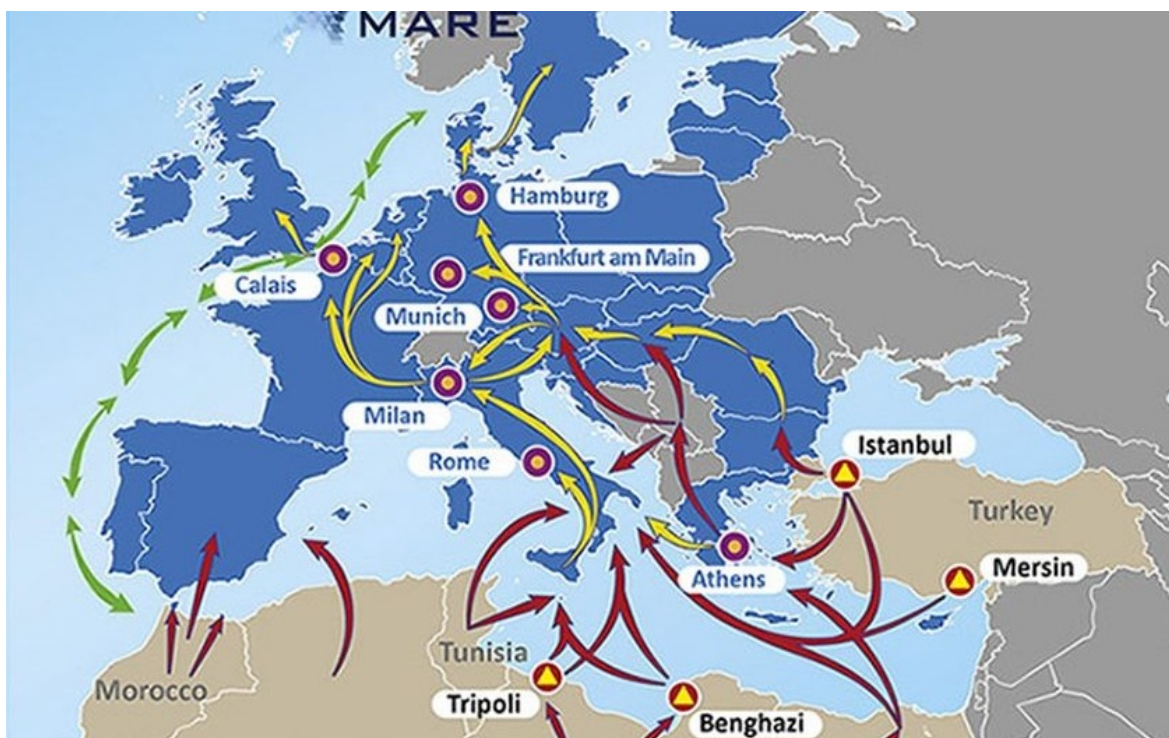
1.5.2 Středomořská migrační trasa

Druhá, mnohem nebezpečnější cesta, vede ze západní části Libye přes Středozevní moře do Itálie, ať už na pevninu nebo na ostrov (nejčastěji je to Sicílie). Odtud pokračují na své cestě přes vnitrozemí Itálie až na hranice s Rakouskem a poté dále do svých cílových zemí. Z nové studie Mezinárodní organizace pro migraci vyplývá, že Středomořská trasa je nejnebezpečnější migrační trasou na světě. Jen za posledních tří a půl roku na ní zahynulo více než 14 000 migrantů. Počty mrtvých rostou, přestože celkové číslo běženců do Evropy klesá.

Pokud se chtějí uprchlíci dostat z Libye na evropský kontinent, využívají k tomu služby lidí, kteří si na převážení migrantů přes nebezpečné Středozevní moře založili byznys. Tito lidé – pašeráci – si nechají za převoz platit nemalé částky. I když v posledních měsí-

cích své služby zlevnili, stihli si vydělat víc než dost. Tak například v roce 2015 za převoz z Libye do Itálie zaplatil průměrný Syřan 1500–2000 dolarů (zhruba 35 000 až 46 000 korun). Afričana stála cesta 800-1300 dolarů (asi 18 000 až 30 000 korun). Nyní už tuhle trasu víceméně žádní Syřané nevyužívají a Afričané platí „jen“ 200-300 dolarů (asi 4700 až 7000 korun).

I přesto si pašeráci posílající migranty přes moře vydělali v roce 2015 okolo 300 milionů dolarů (zhruba 6,8 miliardy korun). [7] [8]

Obrázek 1 - Hlavní migrační trasy do Evropy (www.securitymagazin.cz).

Výše uvedený text prokazuje o jak náročný a obsáhlý problém se jedná, charakterizuje její základní atributy. Důvody, proč ze svých zemí lidé odcházejí, jsou charakterizovány v následující kapitole.

2 DETERMINANTY MEZINÁRODNÍ MIGRACE

Při pokusu o generalizaci stěžejních faktorů podmiňujících migrační pohyby přes hranice státu si je nutné uvědomit, že hlavně specifické podmínky „času a prostoru“ vstupují do hry a činí samy o sobě jakékoli zobecňování velmi „variabilní“.

Rovněž je potřeba zdůraznit další skutečnosti, jež významně ztěžují vyjasnění zkoumané otázky. Předně, že se vzájemně ovlivňují příčiny a důsledky mezinárodních pohybů a že existují rozličné hierarchické úrovně podmíněností migračního procesu. Každá z nich určitým způsobem a do jisté míry „zásobuje“ daný konkrétní pohyb. Z toho plyne, že je zde kromě horizontálních směsí determinant (i motivace mezinárodní migrace může být, i když zřejmě ne tak často jako v případě vnitřního stěhování, multifaktorová) i vertikální propojenost.

Zřejmě nejdůležitějšími determinanty mezinárodní migrace jsou zřetelné ekonomické a sociální rozdíly mezi národy a zeměmi ústící do ohromných či alespoň značných rozdílů v kvalitě života obyvatel. Existuje řada fází socioekonomického vývoje, a tedy i široká škála intenzity „odpudivých sil“. Tato prostředí se pohybují od úplné neschopnosti vytvořit výkonné ekonomické klima v rámci typických rozvojových zemí až po více rozvinuté, např. exkomunistické středoevropské a východoevropské země, v kterých jsou některé aspekty blízké vyspělejším „západním“ zemím. Emigrace tedy může být chápána jako jeden ze způsobů jak vůbec přežít.

2.1 Push a pull faktory

Migrace je ovlivněna faktory, které nutí migranty opustit zemi původu (push faktory) a dále faktory, které je přitahují do nové země (pull faktory). V české literatuře můžou být zmiňovány také jako faktory tlaku a tahu.

Push a pull faktory lze obecně rozdělit do tří základních skupin:

- ekonomické,
- kulturní,
- enviromentální (souvisí s podmínkami životního prostředí).

Ekonomické faktory jsou v poslední době hlavním důvodem, proč lidé migrují. Kulturní a enviromentální faktory také vedou k migraci, ale ne tak často. V minulém století byly hlavním důvodem k migraci politické faktory, díky kterým došlo i k několika významným

vlám nucené mezinárodní migrace. Především to bylo z důvodu politické nestability nebo pronásledování při značné politické a kulturní rozmanitosti v Evropě¹. Jako příklad důležitosti politických faktorů si uveďme politické nepokoje v arabských zemích v roce 2011 (Arabské jaro), po kterých došlo k poslední obrovské imigrační vlně do Evropy.

2.1.1 Push faktory

Mezi push faktory, tedy ty, které nutí opustit migranty svoji zemi, můžeme zařadit následující faktory:

- nízká úroveň životních podmínek,
- diskriminace,
- znečištěné životní prostředí,
- přírodní katastrofy (lze zde zařadit také hladomor, desertifikaci),
- nedostatek ekonomických a pracovních příležitostí,
- nízké mzdy,
- politická represe,
- válečné konflikty.

V posledních letech lze za největší push faktor považovat válečné konflikty odehrávající se na území daných států.

2.1.2 Pull faktory

I přes samotnou existenci push faktorů ještě nemusí docházet k migraci. Aby k ní došlo, musí existovat také faktory přitahující migranta do cílové země, tzv. pull faktory. Jsou to tedy pozitivní faktory migrace, které lákají k přestěhování do nového místa či země. Mezi tyto faktory patří například:

- lepší životní podmínky,
- lepší zdravotní péče,
- pracovní příležitosti,

---

¹ Uprchlíci z první a druhé světové války, několik migračních vln během éry komunismu, po zhroutilí sovětského bloku, další v období ekonomické transformace či jako důsledek rostoucího nacionalismu v některých postkomunistických státech (např. na Balkáně).

- vyšší mzdy,
- politická a náboženská svoboda,
- vzdělání,
- průmysl,
- rodinné vazby,
- lepší klimatické podmínky.

Kromě push a pull faktorů rozhodují o podstoupení migrace i jiné faktory, které mohou různými způsoby bránit v migraci. Takovou překážkou v migraci může být velká vzdálenost cílové země, jazyková bariéra, podmínky pro vstup do země (vízová povinnost), odloučení od rodiny, náklady na přesídlení aj.

Jako pull faktory můžou fungovat také politické podmínky, především pokud jde o demokratické režimy, které poskytují veškerou politickou, ekonomickou a občanskou svobodu. Po pádu komunismu došlo ve státech střední a východní Evropy ke zvolení demokratických vlád, což politický pull faktor z migračních faktorů vytlačilo. Státy západní Evropy však začaly v té době přitahovat migranty z východní Evropy především pro ekonomické důvody.

Z environmentálních důvodů se lidé stěhují také, a to především z nebezpečných oblastí, kde je vysoké riziko vzniku přírodní katastrofy (povodně, sucho, znečištění). Dalším důvodem může být stěhování do atraktivnějších oblastí (z vnitrozemí k pobřeží, či naopak – záleží na státu, ze severských zemí do oblastí s teplejším podnebím). [9]

2.2 Nová ekonomie pracovní migrace, rychlost migrace

Tato teorie tvrdí, že rozhodnutí o migraci je otázkou celé domácnosti (rodiny), nikoli jednotlivce. Teorii si můžeme ilustrovat na příkladu venkovské rodiny, která čelí výzvám kapitalistické ekonomiky. Domácnost nemá dostatek kapitálu pro modernizaci a to vede rodinu k vyslání jednoho svého člena do města (případně do zahraničí), čímž si díky pravidelnému zasílání peněz zajistí zvýšení celkového příjmu rodiny. Rodiny kolem sebe vidí příklady jiných rodin, které vyslaly jednoho či více členů do jiných míst a které dosahují vyššího životního standardu díky prostředkům zasílaných migranty. Toto vzájemné poměření životní úrovně a vědomí, že daný rozdíl je důsledkem rozhodnutí o migraci, je podle zastánců nové ekonomie pracovní migrace důležitým motivačním faktorem k migraci. [9]

Rychlost migrace může být ovlivněna mnoha faktory. Jedním z těch hlavních je ale velikost tzv. diaspor v cílových zemích. Diaspora je vlastně komunita již přistěhovaných lidí v cílové zemi. Čím je diaspora větší, tím pomalejší bude integrace migrantů do společnosti. Migrantů se budou soustředit pouze ve své komunitě a nebudou mít potřebu integrovat se do nové společnosti. (Exodus, P. Collier, 2017)

Nyní už víme, co všechno ovlivňuje jedince nebo skupinu lidí při rozhodování, zda se přestěhovat nebo ne. Z pozice potenciálního migranta je určitě důležité promyslet všechny aspekty a poté učinit pro něj správné rozhodnutí. Pokud se jedinec nebo skupina lidí rozhodne migrovat, budou s největší pravděpodobností registrováni nějakou z mezinárodních organizací zabývajících se migrací. Přístup mezinárodních organizací k migraci je charakterizován v následující kapitole.

3 MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE A MIGRACE

Jelikož migrace není problémem pouze lokálním, ale celosvětovým, zabývají se jí i mezinárodní organizace jako Evropská unie či Organizace spojených národů. V následujících kapitolách jsou charakterizovány přístupy jednotlivých organizací k migraci.

3.1 Evropská unie a migrace

Když v létě 2015 německá kancléřka Angela Merkelová prohlásila, že všichni Syřané jsou v Německu vítáni, určitě si neuvědomila, co tím způsobí. Následovaly teroristické útoky nejen v Německu, násilné činy mladých migrantů na německých občanech, respektive na mladých dívkách, a spousta protestů německých občanů proti neustálému přijímání dalších a dalších uprchlíků.

Tito uprchlíci, kteří všichni tvrdili, že pochází ze Sýrie a že téměř všichni shodně poztráceli doklady, jsou většinou mladí muži, kteří vyznávají Islám a touží pouze po sociálním ráji v Německu, Rakousku a Švédsku. Dále Merkelová prohlásila, že se migrační krize dá zvládnout, pouze pokud bude EU jednotná.

Každopádně nebyla EU na příchod tolika uprchlíků připravena. Nebyl vypracován žádný krizový plán týkající se této problematiky ani žádný plán vnitřní bezpečnosti jednotlivých států EU. [10]

3.1.1 Uprchlíkové kvóty

S návrhem na přerozdělování uprchlíků mezi země EU přišla poprvé Evropská komise v dubnu 2015. Návrh byl součástí tzv. Nové agendy v migraci. Tato metoda měla být jedním z řešení problémů migrační vlny. Jak se později ukázalo, migrační vlnu tato metoda nevyřešila, a tak se téma kvót stalo celoevropským kontroverzním tématem. Ne všechny členské státy EU totiž hlasovaly pro přijetí kvót. Mezi státy, které hlasovaly proti kvótám, jsou především státy Visegrádské čtyřky, tzn. Maďarsko, Slovensko, Česká republika a později i Polsko. Dále proti kvótám hlasovalo i Rumunsko, Finsko se zdrželo hlasování. Celkem bylo k přerozdělení 120 000 migrantů a na Českou republiku mělo připadnout 2987 osob. Ale poté, co bylo rozhodnuto, že se Maďarsko nebude účastnit přerozdělování, se jejich celkový počet snížil na 66 000 a na Česko tak připadlo 1591 osob. Například Slovensko mělo přijmout 1502 lidí a Polsko 9287. V prosinci 2017 byly ČR, Polsko a Maďarsko Evropskou komisí poslány před unijní soud, protože přistupovaly negativně

k programu přerozdělování žadatelů o azyl podle kvót. Tisková zpráva Evropské komise uvádí, že členské státy jsou povinné uvést každé tři měsíce nová vhodná místa pro relokaci migrantů tak, aby proces probíhal rychle a řádně. Dále tisková zpráva uvádí důvod, proč žene tyto státy před soud: „*Maďarsko od počátku relokačního plánu nevykázalo žádnou činnost, Polsko se nikoho neujalo a neuvedlo žádnou lokaci od prosince 2015. Česko nikoho nepřestěhovalo od srpna 2016 a nepřislíbilo lokace už více než rok.*“ (European Commission http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-5002_en.htm) [11]

3.1.2 Dublinský protokol

Současná verze Dublinské dohody se nazývá Dublin III. V roce 2016 předložila Evropská komise novelizaci této dohody pod názvem Dublin IV. Dublinské dohody obecně představují evropskou legislativu stanovující, že žádost cizince o mezinárodní ochranu má být projednávána a rozhodnuta pouze jedním ze členských států EU. Novelizace Dublin IV bude součástí širší reformy celého společného evropského azylového systému, který má za cíl omezit nepravidelné migrační toky do EU a stát se hlavním modelem ochrany pro budoucnost. Tento systém také zajišťuje ochranu uprchlíků v regionu jejich původu a jejich přesídlení přímo do EU. Jde tedy o to, že na státech nezvládajících ochranu vnějších hranic spočívá břemeno péče o uprchlíky a migranty, kteří se k nim přebrodí přes moře. To s sebou nese nejen finanční, ale také administrativní zátěž, která plnou silou dopadá na bedra několika států, jedná se především o Itálii.

Česká republika se od 1. května 2004, kdy vstoupila do Evropské unie, zavázala podílet na Dublinském systému a přijmout povinnosti, které se s tímto systémem pojí. Po vstupu České republiky do Evropské unie se počet žádostí o azyl na našem území nejprve snížil a posléze se stabilizoval. Tento pokles se dá vysvětlit zavázáním se k aplikaci Dublinského systému, jehož hlavní účel spočívá v možnosti podání žádosti o mezinárodní ochranu pouze v jednom členském státě. Pokles žádostí o azyl se dá vysvětlit především skutečností, že Česká republika představuje pro žadatele pouze tranzitní zemi, přes kterou mohou eventuálně cestovat do jiných zemí Evropské unie. [12]

3.2 Organizace spojených národů a migrace

Organizace spojených národů (dále jen OSN) se problémem migrace a uprchlíků zabývala víceméně již od svého založení. Proto OSN zřídila jako pomocnou organizaci Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (angl. United Nations High Commissioner for Refugees, UNHCR).

3.2.1 Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky

Tato organizace se věnuje uprchlíkům, osobám žádajícím o azyl, uprchlíkům, kteří se vrátili do zemí původu, osobám bez státní příslušnosti i velké části z tzv. vnitřně přesídlených osob po celém světě. Úřad vznikl po druhé světové válce, aby pomohl evropským uprchlíkům, které ozbrojený konflikt vyhnal ze svých domovů. Organizace měla původně po dokončení své práce zaniknout, jenže problém uprchlictví nevymizel. Během dalších let se vysídlování stalo trvalým celosvětovým problémem.²

Nyní má organizace 7 680 domácích i zahraničních pracovníků a 414 kanceláří ve 125 zemích. Od roku 2016 je Vysokým komisařem Filippo Grandi z Itálie a organizace sídlí v Ženevě. Dnes UNHCR pomáhá zhruba 33,9 milionu osob, z toho je 10,5 milionu uprchlíků, 14,7 milionu vnitřně vysídlených osob, 3,1 milionu navracených osob, 3,5 milionu osob bez státní příslušnosti a více než 837 tisícům žadatelů o mezinárodní ochranu. Rozpočet organizace byl v roce 2012 více než 3,59 mld. dolarů.

V roce 2010 UNHCR oslavilo své 60. výročí s vědomím, že jeho existence není o nic méně potřebná než v dobách jeho vzniku. [13]

3.3 Mezinárodní organizace pro migraci

Mezivládní organizace s hlavním sídlem v Ženevě byla založena v roce 1951 a v roce 2016 měla již 162 členských států. V Mezinárodní organizaci pro migraci (International Organization for Migration, dále jen IOM) pracuje přibližně 7000 zaměstnanců na 3000 projektech. Od roku 1998 působí IOM také v České republice. IOM se řídí principem, že humán-

---

² Dekolonizace Afriky v šedesátých letech minulého století vedla k první z bezpočtu uprchlických krizí na tomto kontinentu, vyžadujících zásah UNHCR. V 70. a 80. letech pak muselo UNHCR pomáhat uprchlíkům v Asii a Latinské Americe. Na konci 20. století se objevily nové uprchlické krize v Africe a kruh se uzavřel další evropskou uprchlickou vlnou v důsledku válek v bývalé Jugoslávii. Dále to byly uprchlické krize v Demokratické republice Kongo, v Somálsku či v Afghánistánu.

ní a řízená migrace přináší užitek jak migrantům, tak i společnosti. V minulosti IOM asistovala milionům migrantům při přesídlování z různých států především před válečnými konflikty.

Hlavní aktivity, kterými se IOM zabývá:

- Asistované dobrovolné návraty a reintegrace – jde o poskytnutí alternativního řešení situace lidem, kterým hrozí nebezpečí nuceného návratu (deportace).
- Přesídlení – IOM ročně přesídlí desetitisíce lidí ohrožených ozbrojeným konfliktem, humanitární krizí či přírodní katastrofou do hostitelských zemí.
- Migrace a rozvoj – snaha zdůraznit pozitivní vztah mezi migrací a rozvojem je dlouhodobým záměrem v globálním měřítku.
- Pracovní migrace – s rostoucím počtem cizinců přicházejících za prací do ČR se IOM snaží zajistit, aby nedocházelo k nelegálnímu zaměstnávání cizinců a aby systém pracovní migrace byl nastavený ku prospěchu jak cizinců, tak české společnosti, ale i zemi původu.
- Prevence a potírání obchodu s lidmi – obchodování s lidmi za jakýmkoli účelem je celosvětový problém. Česká republika je z hlediska tohoto fenoménu nejenom zemí původu, ale i zemí tranzitní a cílovou.
- Integrace imigrantů v České republice – integrace je základem k efektivnímu a srozumitelnému migračnímu managementu. Je spojena s dalšími oblastmi, jako je ochrana lidských práv, rovné příležitosti, národní bezpečnost či veřejné zdraví. [14]
[15]

Opět je nutné konstatovat, o jak komplikovanou problematiku se celoevropsky jedná, jak široké je názorové spektrum při její interpretaci. Například na místo a úlohu různých neziskových organizací v daných procesech.

4 DOPADY MIGRACE

Migrace jako taková má jak pozitivní, tak i negativní dopady na sociální systém, do kterého se migranti přesunuli. Obecně převládají spíše ty negativní dopady, nicméně migrace nemusí být pouze ilegální a v různých aspektech může být příchod migrantů přínosný.

4.1 Pozitivní dopady

Mezi pozitivní dopady můžeme zařadit kulturní obohacení. Pokud se nebudeme soustředit pouze na víru, tak cizí kultury do jiných společností přinášejí své zvyky, což může být například gastronomie, karneval či jiný typ kulturní akce, která může být pro domácí obyvatele velice zajímavá. Například ve Velké Británii je velká skupina lidí původem z karibské oblasti. Tato karibská komunita pořádá v Londýně od roku 1966 pouliční festival, kde hraje velké množství karibských kapel, a k dispozici jsou karibské speciality. Festival nyní patří mezi největší v Evropě a láká velké množství turistů z celého světa.

Dopady migrace mohou být pozitivní, jak na zemi, odkud migranti odcházejí, tak i na zemi, do které se přesunuli. Do země původu posílají své rodině část vydělaných peněz, což zvýší kupní sílu jejich komunit a tím stimulují domácí trhy a vytvářejí nová pracovní místa. [16] [17]

Pracovní migrace

Zaměříme se nyní na cizince, kteří přicházejí do jiných zemí za prací. Tito cizinci jsou pro velké firmy výhodou. Hodně z nich může být vysoce kvalifikovaných a vzdělaných a mohou se uplatnit na cizím trhu práce více než doma. Navíc pro cizince jsou příjmy v jiných zemích, především v těch západních, pokud se budeme bavit o Evropě, mnohem vyšší než u nich doma. Jako příklad si můžeme vzít muže z východní Evropy, třeba z Ukrajiny, který přijede za prací do České republiky. Část peněz, jež si zde vydělá, si nechá na své vlastní přežití a zbytek posílá přes bankovní společnost Western Union své rodině domů. Takový člověk sice není přítomen doma, nicméně dokáže zajistit lepší život své rodině, jelikož tolik peněz by si ve své vlasti nebyl schopný vydělat. Jednou z nevýhod pracovní migrace je neznalost jazyka, což může být ze začátku určitou bariérou, postupem času se však migranti naučí základy jazyka a život v cizí zemi si tím usnadní.

Ačkoliv mají cizinci na českém trhu práce ze zákona právo na rovné zacházení, v praxi jsou z různých důvodů zranitelnější. Obecně mají obtížnější přístup k zaměstnání, dostávají za stejnou práci menší mzdu a bývají vystaveni horším pracovním podmínkám.

4.2 Negativní dopady

V celkovém souhrnu bude negativních dopadů více než těch pozitivních. Negativní dopady můžeme rozdělit stejně jako pozitivní na ty, které působí negativně jak na zemi původu migranta, tak i na cílovou zemi. Jedním z negativních dopadů pro zemi původu je tzv. odliv mozků, tedy odchod schopných lidí ze země, jež je zoufale potřebují, čímž způsobují nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců v zemi.

Jedním z nejvýznamnějších dopadů migrace je zvýšená trestná činnost v oblastech, kde jsou shromažďováni uprchlíci. Mohou to být uprchlické tábory a jejich blízké okolí, které bude nejvíce trpět zvýšenou kriminalitou. Mezi trestnou činností se dají zařadit krádeže, násilné projevy nespokojenosti, ale i vážnější typy trestné činnosti, jako jsou převaděči a pašeráci, gangy a mafie a s tím spojené zneužívání migrantů.

Není nikde psáno, že všichni migranti přicházející do Evropy jsou teroristé, i přesto se najdou lidé, kteří za každým migrantem vidí teroristu. Pravdou ovšem je, že mezi migranty jsou jedinci spojení s nějakou teroristickou organizací (tzv. Islámský stát či Al-Káida), což se potvrdilo při teroristických útocích v Paříži či Bruselu. Pro velký počet migrantů není možné důkladně zkontrolovat historii všech migrantů přicházejících do Evropy a hlavně zjistit, zda byli nebo jsou ve spojení s teroristickou skupinou. Takoví jedinci mohou vytvářet „spící buňky“ teroristických organizací a poté na různých místech provádět teroristické útoky.

Integrace se nemusí vždy podařit, migranti odmítají přijmout zákony a normy dané společností či se utvoří různé skupiny lidí, které fungují a žijí odděleně od všech ostatních, a vznikají ghetta. [16] [17]

4.3 Migrace v číslech

Vyhledat přesná čísla migrantů přicházejících do Evropy, ať už po souši či po moři bylo velice složité, jelikož celková čísla se liší podle organizace, která statistiku zpracovávala. Statistiky zpracovávají především Statistický úřad Evropské unie Eurostat a Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky UNHCR.

Mezi lety 2008 a 2013 počet migrantů připlouvajících do Evropy nikdy nepřesáhl 70 000 lidí za rok. V roce 2014 se to však změnilo a do Evropy připlulo přes 200 000 migrantů (viz tabulka).

Tabulka 1 - Celkový počet příchozích migrantů do Evropy. (zdroj: UNHCR)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018 (k 29.1.)
Celkem	283 532	1 046 599	387 739	184 170	4987
Z toho po moři	216 054	1 015 078	363 401	178 043	4742
Mrtvých/pohřešovaných	3538	3771	5096	3119	206

Je zcela patrný nárůst příchozích migrantů v roce 2015 ve srovnání s rokem 2014. Dle počtu celkových příchozích migrantů můžeme konstatovat, že v roce 2015 byla migrační krize na svém vrcholu. Od roku 2015 klesá každoročně počet příchozích migrantů o podstatnou část. Prognózy pro rok 2018 jsou takové, že celkový počet migrantů nebude vyšší než v roce 2017.

Dále je z tabulky patrné, že většina migrantů volí spíše cestu po moři než po souši. Na to doplácí přímořské státy jako Řecko, Itálie či Španělsko, kde se dennodenně dostanou na břeh stovky dalších migrantů.

Migrační trasa po moři je více nebezpečná než po souši zásluhou Středozemního moře a lodí, na kterých se migranti plaví. Lodě jsou spíše čluny, které jsou na rozbouřeném moři velice nestabilní a mnoho migrantů na to doplatí svým životem.

Pokud porovnáme počty příchozích uprchlíků s počty žadatelů o azyl, zjistíme, že žadatelů o azyl je řádově o tisíce více. To je způsobené tím, že o azyl ve státech EU mohou žádat i obyvatelé jiných evropských států, které však nejsou členy EU (např. Ukrajina, Černá

Hora, Kosovo). V následující tabulce můžeme vidět počet žádostí o azyl v EU mezi lety 2010 až 2015.

Tabulka 2- Počet žádostí o azyl v EU mezi lety 2010 až 2015. (zdroj: Eurostat)

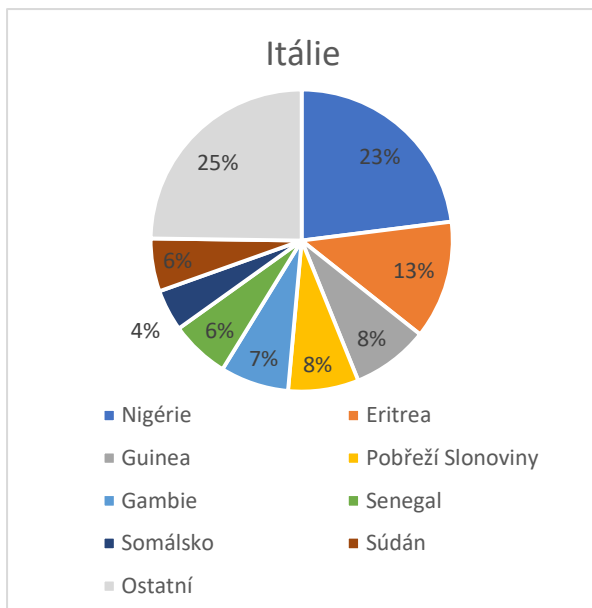
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet žádostí o azyl v EU	260 000	302 000	319 000	435 000	626 000	1 256 000

Můžeme si všimnout, že v roce 2015 bylo žadatelů o azyl dvojnásobně více než v roce 2014. Z celkového počtu 1 256 000 žadatelů byla více než jedna třetina (35,2 %, 441 800) registrována v Německu. Druhým státem v pořadí je s celkovým počtem 174 435 žadatelů Maďarsko, třetím v pořadí je potom Švédsko, kde žádalo o azyl 156 110 lidí. Podle UNHCR byl však celkový počet žadatelů o azyl v EU 1,62 milionu. Zde UNHCR totiž započítává i žádosti, které uprchlíci podávají v tranzitních zemích, což je především 485 000 žádostí v Srbsku a 174 000 žádostí v Maďarsku.

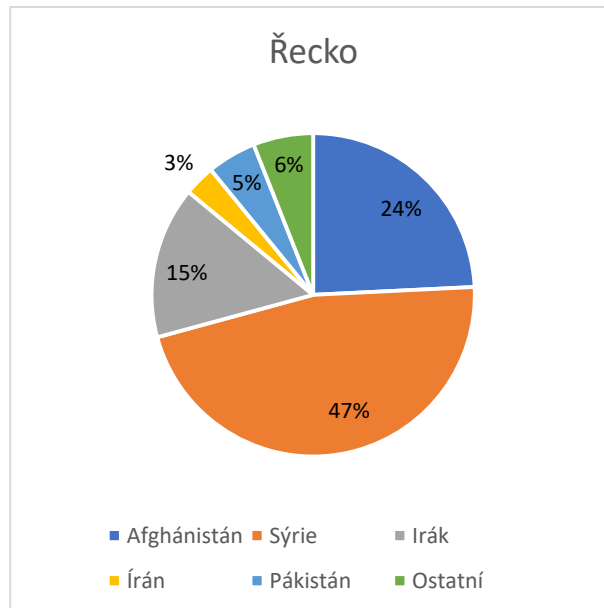
Z hlediska národnostního složení uprchlíků můžeme pozorovat nárůst migrantů pocházejících z afrických států jako, Nigerie, Eritrea a Gambie. Například v roce 2016 počet běženců ze Sýrie, Iráku a Afghánistánu klesl. Podle tureckých úřadů tvořili migranti ze Sýrie, Iráku a Afghánistánu na konci května roku 2016 přibližně 68,5 % z celkového počtu, ale na konci prosince roku 2016 se hodnota propadla na 41 %. Závisí ovšem také na zemi, kde se migranti registrují, protože zatímco Řecko mělo více migrantů ze Sýrie (45 %), Afghánistánu (23 %) a Iráku (15 %), do Itálie přicházeli migranti spíše z afrických států, jako Nigérie (20 %), Eritrea (11 %) a Gambie (6 %). Tento trend, že bude přibývat více migrantů z Afriky, bude zřejmě pokračovat i v příštích letech. Národnostní složení v jednotlivých zemích je dáno jejich geografickou polohou – Itálie je blíž Libyi a Řecko zase Turecku.

V grafu lze pozorovat jednotlivé složení migrantů v Itálii a v Řecku za rok 2016. Vidíme, že v Itálii tvořili největší část migranti z Nigérie (23 %), poté z Eritrei (13 %), z Guinei (8 %) atd. Zatímco v Řecku byla největší část ze Sýrie (47 %), Afghánistánu (24 %) atd.

Graf 2 - Národnostní složení migrantů v Itálii v roce 2016. (zdroj: IOM)

Graf 1 – Národnostní složení migrantů v Řecku v roce 2016. (zdroj: IOM)

Pokud se podíváme na demografické a věkové složení všech migrantů, zjistíme, že například v roce 2017 bylo z celkového počtu migrantů celých 69 % mužů, 12,6 % žen a 18,4 % dětí. Muži i ženy byli většinou ve věku 23–40 let. V roce 2016 bylo 52,5 % z celkového počtu migrantů mužů, 21,3 % žen a 26,2 % dětí. [18] [19] [20] [21]

Celkové čísla příchozích migrantů jsou obrovská, ale můžeme si být jistí, že například v zemích Sahelu jsou připraveny migrovat další tisíce lidí a jen čekají na nejvhodnější moment. V následující kapitole bude charakterizován přístup České republiky k migraci.

5 ČESKÁ REPUBLIKA A MIGRACE

Česká republika se s migrací střetává už delší dobu, jelikož se k nám stěhují za prací lidé především z východní Evropy. Jsou to hlavně obyvatelé Ukrajiny, kteří zde přijíždí za vidinou stabilní práce a větších výdělků než ve své rodné zemi. Své peníze poté posílají svým rodinám zpět do vlasti a sami zde žijí velice skromně, aby se doma měli co nejlépe. Tihle migranti jsou zde většinou legálně a obyvatelé měst a obcí, ve kterých tihle migranti bydlí, si na ně zvykli nebo dokonce ani neví, že tam nějakí jsou. Rozhodně nejsou pro své bydliště přítěží a snaží se zde žít spokojeně. Po nějaké době se sice vracejí zpět do své rodné země, ale většinou se ještě vydávají někam za hranice, aby mohli dále vydělávat větší peníze a aby finančně zajistili své rodiny ve své vlasti.

Také s nelegální migrací ČR počítá a snaží se proti ní nějakým způsobem bojovat. Naštěstí se ČR nemusela potýkat s takovým náporom migrantů jako například Maďarsko či Rakousko, ale i tak musela Policie ČR dělat mnoho kontrol, například v mezinárodních vlnách na hraničních přechodech, a to především v letech 2014 a 2015, kdy migrační vlna byla na svém maximu. [22]

5.1 Právo České republiky a migrace

Před vstupem České republiky do schengenského prostoru se za nelegální migraci považovalo nedovolené překročení hranic jak cizinců, tak i občanů ČR. Po vstupu ČR do schengenského prostoru v roce 2008 se muselo radikálně změnit pojetí definic nelegální migrace na území ČR.

Od roku 2008 jsou sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace na území České republiky:

- Nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR

– v této kategorii jsou sledovány osoby, které nedovoleně překročily nebo se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice (mezinárodní letiště) České republiky. Pod pojmem osoby rozumíme cizince a občany ČR.

- Nelegální pobyt

- v této kategorii jsou vykazováni cizinci zjištění na území České republiky, včetně tranzitního prostoru na mezinárodních letištích, kteří porušují zákonem předepsané podmínky pro pobyt cizince. Pod pojmem osoby rozumíme v této kategorii cizince. [23]

5.1.1 Strategie migrační politiky ČR

Tento dokument vytvořilo Ministerstvo vnitra v roce 2015. Dokument stanovuje klíčové zásady migrační politiky českého státu, základní a dlouhodobé cíle v dané oblasti na národní i unijní úrovni a uvádí konkrétní nástroje sloužící k jejich dosažení.

5.1.2 Bezpečnostní strategie České republiky

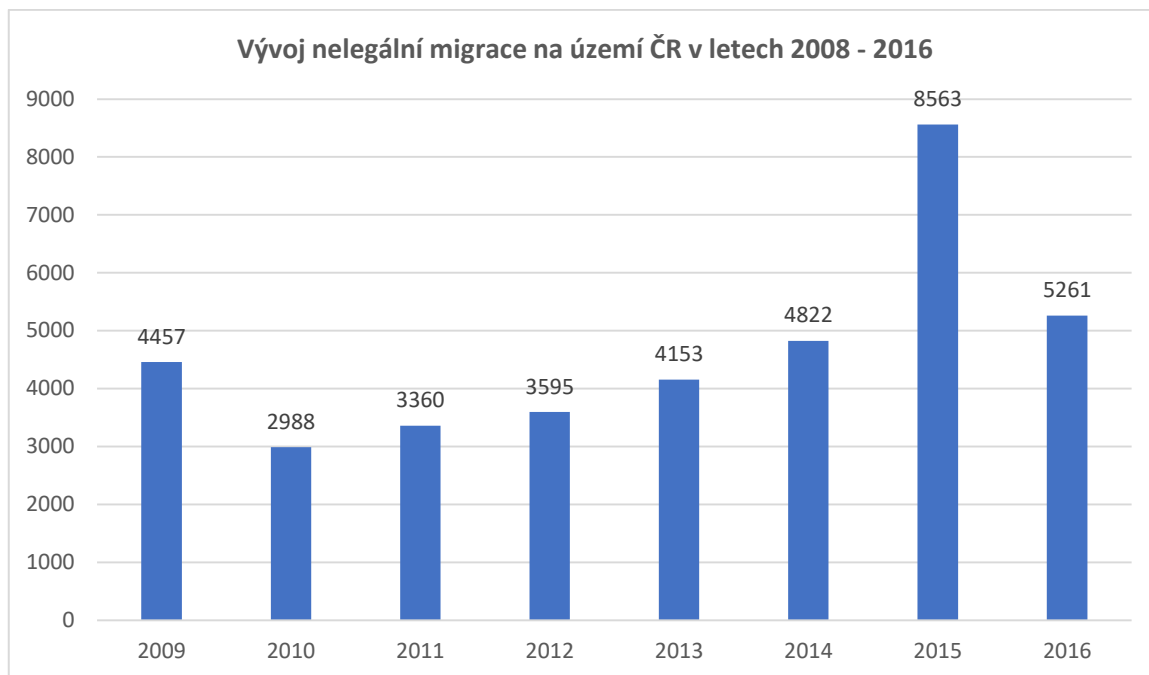
Jedním ze základních dokumentů pro všeobecné zachování bezpečnostního prostředí v České republice je Bezpečnostní strategie ČR. Tento dokument zpracovává Vláda ČR spolu s experty na danou problematiku. V dokumentu jsou zpracována témata jako východiska bezpečnostní politiky České republiky, bezpečnostní zájmy ČR, bezpečnostní prostředí, kde se celkově hodnotí nejvýznamnější trendy a faktory a také jsou zde charakterizovány bezpečnostní hrozby pro Českou republiku.

Negativní aspekty mezinárodní migrace řadí dokument jako jednu z nejvážnějších hrozeb pro bezpečnost ČR. *„Zvyšuje se počet lokálních ozbrojených konfliktů, což vyvolává zvýšení míry nelegální migrace, která je následně zdrojem či katalyzátorem řady bezpečnostních problémů. Nicméně i nedostatečná integrace zcela legálních migrantů může být zdrojem sociálního napětí. Tato skutečnost pak může vést i k nežádoucí radikalizaci členů těchto přistěhovaleckých komunit“.* (Bezpečnostní strategie ČR, str.11).

V dokumentu je zpracována také strategie prevence a potlačování bezpečnostních hrozeb, kde jsou charakterizovány postupy preventivního opatření proti jednotlivým bezpečnostním hrozbám. Strategie hodnotí jako jeden z důležitých faktorů účast ČR v EU a schengenském prostoru. Jednotlivé členské státy musí chránit vnější hranice prostoru. Česká republika v této souvislosti prosazuje dokončení a využívání moderních velkokapacitních informačních systémů a zavedení systémů registrace vstupu a výstupu, které přispějí k zajišťování bezpečnosti společného prostoru. Dále se bude ČR řídit migrační politikou EU, např. tzv. dublinským systémem, což je mechanismus na efektivní spolupráci v oblasti azylové politiky. [24]

5.2 Nelegální migrace na území ČR

V následujícím grafu můžeme vidět počet nelegálních migrantů zadržených na území ČR od roku 2007, kdy ČR vstoupila do schengenského prostoru.

Graf 3 - Vývoj nelegální migrace na území ČR v letech 2008 - 2016. (zdroj: PČR)

Lze z něj konstatovat, že v roce 2015, kdy dosahovala migrace svého maxima, se i v České republice dostal počet nelegálních migrantů na své maximum 8563 osob.

5.2.1 Žádosti o azyl na území ČR

Jelikož není Česká republika primárně cílovou zemí, je zde registrováno mnohem méně žádostí o azyl než v jiných státech Evropy. V tabulce je uveden počet žádostí o azyl v ČR od roku 2010.

Tabulka 3 - Počet žádostí o azyl na území ČR v letech 2009 - 2016. (zdroj: MVČR)

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet žádostí o azyl	1258	833	756	753	707	1156	1525	1478

Z tabulky je patrné, že počet žádostí o azyl od roku 2001, kdy bylo podáno rekordních 18 094 žádostí, klesal až do roku 2014. V roce 2015 bylo z celkového počtu 1525 žadatelů nejvíce lidí původem z Ukrajiny (694), dále z Kuby (85), Sýrie (78) a Iráku (38). V roce 2016 bylo žadatelů z Ukrajiny méně (507), naproti tomu žadatelů z Iráku přibylo (158).

[25] [26]

5.3 Migrace jako téma prezidentských voleb

Otázka migrace byla hodně spojována s předvolební kampaní na post prezidenta ČR. V mnoha předvolebních debatách zazněla migrace jako jedna z otázek na kandidáty. Každý uchazeč měl na ni odlišné názory. Do druhého kola prezidentských voleb se nakonec dostal Miloš Zeman, jakožto úřadující prezident ČR, společně s Jiřím Drahošem, bývalým předsedou Akademie věd ČR.

Zatímco Miloš Zeman je tvrdě proti ilegální migraci, což naznačovala i hesla v jeho předvolební kampani, Jiří Drahoš byl nazýván „vítačem“ uprchlíků. Proti tomu se však Jiří Drahoš ohradil s tím, že je pro pomoc uprchlíků, kteří si pomoc opravdu zaslouží, nikoliv však pro přijímání všech nelegálních uprchlíků. Miloš Zeman ani Jiří Drahoš nesouhlasí s uprchlickými kvótami a rozhodně jsou proti nim.

Podle Ústavy ČR však prezident nemůže přímo rozhodovat o přijetí či nepřijetí uprchlíků. Prezident mimo jiné ratifikuje a podepisuje mezinárodní smlouvy (např. Lisabonská smlouva podepsaná bývalým prezidentem Václavem Klausem).

Vítězem lednových prezidentských voleb se stal Miloš Zeman, který obhájil prezidentský úřad. Jedno z hlavních kritérií, které pro Miloše Zemana rozhodlo, mohla být právě otázka migrace a jeho postoj k ní.

Česká republika problematiku migrace rozhodně nepodceňuje a je dobře, že je s ní počítáno v dokumentech jako je Bezpečnostní strategie ČR. Česká republika se prozatím naštěstí nemusela vypořádávat s velkým přívalem uprchlíků jako tomu bylo v Maďarsku nebo v Rakousku. Můžeme být rádi, že se nám tyhle migrační vlny prozatím vyhýbají.

6 CÍL A POUŽITÉ METODY

Cílem bakalářské práce je analyzovat problematiku migrace ve světle aktuálních názorů politické, odborné i laické veřejnosti, prezentovat ji jako jeden z nejsložitějších fenoménů dneška, a to na všech úrovních společenského života. Jádrem práce je postižení názorového vnímání daného fenoménu na municipální úrovni.

V jednotlivých kapitolách jsou podrobněji charakterizovány problémy související s migrací. Důležité je pochopení základních věcí týkajících se migrace, jako jsou determinanty migrace, odkud migranti pocházejí, jak se k problematice migrace staví Evropská unie a Česká republika.

V praktické části je cílem práce nejenom zjistit, jak obyvatelé obce reagují na migraci a co o ní ví, ale také charakterizovat z různých hledisek vybranou obec a zjistit, zda je připravena na případné přijetí migrantů do svého okolí. Připravenost obce na případné přijetí uprchlíků do svého okolí je popisována spíše formou úvahy, kde autor vyjadřuje subjektivní názor na případné problémy, které by mohly v takové situaci nastat.

Při zpracování bakalářské práce byly použity především metody – analyticko – syntetická, komparativní, dotazníkového šetření.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 MĚSTO SLAVIČÍN

Pro zjištění názorů obyvatelstva na uprchlickou krizi a na celkový pohled na migrační politiku nejen Evropské unie byli vybráni obyvatelé města Slavičín, které se nachází v blízkosti státních hranic se Slovenskem a obyvatelé přichází do styku s cizinci téměř každý den.

Obrázek 2 - Znak města Slavičín
(www.mesto-slavicin.cz/)

7.1 Základní informace

Město Slavičín se řadí svou rozlohou a počtem obyvatel k těm menším v České republice. Nicméně v okrese Zlín se řadí mezi největší města, když k 1. 1. 2017 měl Slavičín 6553 obyvatel. Slavičín se tedy nachází v jihovýchodní části Zlínského kraje a spadá pod obec s rozšířenou působností Luhačovice. Celková rozloha města je 55,84 km².

Město má 4 městské části a jsou to části Nevšová, Divnice, Hrádek a Slavičín. Největší je po Slavičíně městská část Nevšová, dále Hrádek a nejmenší jsou Divnice.

Obrázek 3 - Mapa města Slavičín s přilehlými městskými částmi. (www.mapy.cz)

Starostou města je Ing. Jaroslav Končický (ODS) a místostarostkou Mgr. Božena Filáková (NK s podporou TOP 09). Rada města má 21 členů. Nejvíce členů je z politické strany ČSSD.

Ve Slavičíně, který je obklopen mírně kopcovitým terénem, je podnebí chladnější a vlhčí než v jeho okolí. Hospodaření drobných zemědělců ovlivňuje především jílovitá a částečně

i kamenitá půda. V minulosti, i přes ne příliš příznivou polohu města však bylo zemědělství hlavním zdrojem obživy místních obyvatel. Z průmyslu zde bylo rozšířeno strojírenství a obuvnictví. [27]

7.2 Geografické podmínky

Město Slavičín se nachází v jihovýchodní části okresu Zlín v předhůří Bílých Karpat, které byly organizací UNESCO v roce 1996 vyhlášeny za biosférickou rezervaci. Ze severu je Slavičín obklopen Vizovickými vrchy s nejvyšší horou Klášťov (753 m), Bílým Karpatům na jihu vévodí vrchol Velké Javořiny (970 m) a Velkého Lopeníku (912 m). Západně zasahuje do Slavičína oblast Luhačovického Zálesí s proslulými lázněmi Luhačovice. Kopcovitý terén odděluje na východě regionu Českou republiku od Slovenska. Nadmořská výška (350 m) a převážně listnaté lesy vytvářejí ve Slavičíně a okolí velmi příjemné klimatické podmínky.

Městem protéká potok Říka. Potok je přítokem řeky Vlary, jež na Slovensku vtéká do jedné z největších slovenských řek, Váhu. V okrajové části města se nacházejí dva rybníky, větší Slavík I a menší Slavík II. Okolí rybníků je velmi klidnou oblastí, proto se zde nacházejí chatové osady. Tato oblast je velmi vhodná k relaxaci a odpočinku.

Dle etnografického hlediska se město Slavičín, včetně svých místních částí, svou polohou, svými zvyky a obyčejí, nářečím a dříve i hospodářskou činností řadí do regionu Valaška. [27]

7.3 Demografie města

Jak již bylo zmíněno dříve, Slavičín se nachází v blízkosti státních hranic se Slovenskem a v minulosti bylo běžné, že se sem stěhovali obyvatelé slovenských příhraničních měst za prací či z osobních důvodů. Proto jsou obyvatelé Slavičína zvyklí na to, že se zde vyskytují cizinci a není to pro ně nic nového. Nicméně ne každému se tento pohyb cizinců líbí a je pro přijímání uprchlíků do Česka. Složení obyvatelstva města Slavičín je každopádně spojeno s výskytem cizinců i z historického hlediska, jak se dozvíme v následující kapitole.

7.3.1 Demografický vývoj

Vývoj počtu obyvatel na Slavičínsku v minulosti ovlivnily mnohé faktory. V 17. století to byly husitské války, později třicetiletá válka. Celkový počet obyvatel Slavičina a Mladotic³ se pohyboval okolo 1000. Postupně se tento stav zvyšoval. V roce 1869, kdy proběhlo sčítání lidu, se počet obyvatel více než zdvojnásobil, což trvalo až do období první světové války. Po mírném poklesu v roce 1921 následoval rapidní růst spojený především s rozvojem strojírenství v blízkosti Slavičina.

Od 50. let 20. století počet obyvatel Slavičina včetně jeho místních částí rapidně vzrůstal. Na několik let se tak město stalo třetím největším v okrese. Zlom nastal až po roce 1991, kdy se od Slavičina oddělily obce Lipová, Rudimov a Šanov. Dalších téměř tisíc pět set obyvatel ztratilo město odloučením Petrůvky, Rokytnice a Bohuslavic nad Vlárí. Avšak počet obyvatel se v průběhu těchto let snižoval taktéž v důsledku poklesu porodnosti. [27]

7.3.2 Demografie dnes

Ve městě Slavičín žilo k 1. 1. 2017 celkem 6553 obyvatel, z toho bylo 3207 mužů a 3346 žen. Není nic neobvyklého, že počet žen je vyšší než počet mužů. Všeobecně to platí na celém světě. V České republice žilo k 1. 1. 2017 celkem 10 578 820 lidí, z toho 5 200 687 mužů a 5 378 133 žen. Průměrný věk ve Slavičíně byl 43,5 let, u mužů 41,6 let a u žen 45,3.

Cizinců ve městě Slavičín bylo k 1. 1. 2018 celkem 108. Z toho 73 mužů a 35 žen. Přechodný pobyt z celkového počtu cizinců má 65 lidí a 43 lidí má trvalý pobyt. [28]

7.4 Socioekonomická stránka města

Většina obyvatel města pracuje v průmyslu, který je pro oblast Slavičina charakteristický. Nedaleko města se nachází průmyslový areál, kde v druhé polovině minulého století byl dominantní zbrojařský průmysl, který zaměstnával velkou část lidí z okolí. Po rozpadu Československa v roce 1993 zde zbrojařský průmysl zanikl a do budov dřívějších Vlárských strojíren se začali stěhovat soukromníci. Soukromé firmy jsou zaměřené na všechny

---

³ Pozn.: Původní osada Mladotice i Slavičín časem splynuly v jeden oficiální název Slavičín – Mladotice, užívaný až do roku 1946.

možné předměty činnosti (zpracování kovů, plastů, autodoprava, elektroinstalace, dřevovýroba atd.). Největší podnik v okolí Slavičina je však firma s názvem TVD – Technická výroba a.s., dříve Technické výrobní družstvo (vůbec první soukromá společnost, která vznikla v Československu po listopadu 1989, konkrétně 4. 12. 1989). Firma dává práci spoustě lidí z okolí a také zaměstnává několik cizinců, především z Ukrajiny, kteří se zde rozhodli přestěhovat a pracovat. Je nutno říct, že tito lidé nejsou pro Slavičín a jeho obyvatele žádnou přítěží – žijí v ubytovně, sdružují se do svých komunit a ostatní lidé o nich ani neví.

Kromě strojírenství byla dříve pro Slavičín charakteristická výroba obuvi. Tradice koželužského průmyslu ve Slavičíně sahá k roku 1860, kdy zakladatel společnosti Japis, Jan Pivečka, začal zpracovávat usně a po I. světové válce zahájil výrobu obuvi. Po znárodnění v roce 1948 přešla společnost Japis pod správu n. p. Baťa a následně v roce 1952 byla začleněna do n. p. Svit Gottwaldov. Teprve v roce 1991 se závod transformoval jako samostatná divize společnosti a.s. Svit Zlín. 1. 1. 1993 získala společnost právní subjektivitu, pod názvem Prabos a.s. Slavičín byla postupně transformována na současný Prabos plus a.s. (Prabos je zkratkou pro pracovní boty Slavičín). Obuvnická firma se specializuje na výrobu obuvi pro průmyslové použití, pro vojenské, hasičské a policejní složky a nově také pro outdoor.

Hodně je zde rozšířené také zemědělství. Ve zdejších čtyřech zemědělských družstvech se většinou jedná o chov skotu, prasat a ovcí. [27] [31]

7.5 Přípravenost obce na mimořádné události

V minulosti město Slavičín zasáhly mimořádné události či krizové situace různých druhů, po nichž se ve městě učinila patřičná opatření proti opakování těchto mimořádných událostí. Než se dostaneme k plánům, které má město na mimořádné události a krizové situace přichystány, musíme si nejdříve uvést hrozby a rizika, která městu hrozí. Je nutno podotknout, že podobné hrozby a rizika hrozí víceméně všem obcím v České republice a městu Slavičín nehrozí nijaká specifická hrozba či riziko, kvůli které by byli obyvatelé města nějak zvlášť ohroženi. Hrozby a rizika jsou spíše obecného charakteru. Důvodem charakterizování mimořádných událostí, které by mohly ohrozit město Slavičín je, aby měl čtenář přehled o hrozbách, které se zde mohou vyskytnout a ohrozit tak život a zdraví potenciálních uprchlíků, kteří by se zde mohli umístit.

7.5.1 Hrozby a rizika

Díky své geografické poloze a přírodním podmínkám se městu mimořádné události, přírodního charakteru dosahujících velkých rozměrů, vyhýbají. Jelikož obec neleží ve vysoké nadmořské výšce, tak se zde nevyskytují sněhové kalamity, jež by svými rozsahy způsobily velké škody. Samozřejmě se zde v zimních měsících problémy s velkým přídělem sněhu vyskytují a vznikají problémy v dopravě, obzvláště na silnicích vedoucí přes kopcovitý terén v okolí obce. I přes v dnešní době kvalitní a přesné předpovědi počasí jsou silničáři stále o krok pozadu a nedokážou zasáhnout v pravý čas a na silnicích se tvoří sněhová pokrývka, která značně komplikuje dopravu. Než se silničáři dostanou na kritická místa, může dojít k vážné dopravní havárii a může být zraněno velké množství osob. Z hlediska možnosti zranění osob se dají považovat přívaly sněhu a sekundárně vzniklé následky v dopravě za mimořádnou událost ohrožující obec a její okolí. Nicméně zde nedochází k tak velkým sněhovým kalamitám, aby způsobily výpadky v dodávce elektrické energie či pitné vody.

Mezi další mimořádné události přírodního charakteru zde můžeme zařadit povodně. Ve městě Slavičín již v minulosti k povodním došlo, bylo to v roce 1972, kdy byla mírná zima s teplotami kolem nuly a bez sněhu. Začátkem července byly vysoké teploty a díky tomu místní potok neměl dostatek vody. Situace byla taková, že se musela jak pitná, tak i užitková voda dovážet v cisternách. Když koncem července přišlo nepřetržitě sedm dní, půda byla natolik nasáklá, že již nestačila pohlcovat další vodu. V noci na 29. července se po průtrži mračen vylila z místního potoka voda a zaskočila obyvatele domů postavených v blízkosti potoka. Jelikož v té době nebyly na potoku žádná protipovodňová opatření, voda se vylila a ničila fasády domů, zatopila zahrady, dvory i sklepy. Ke zvýšení hladiny potoka došlo od té doby ještě několikrát. Například po zvýšení hladiny v roce 1997 bylo upraveno centrum města. Byl zbourán jeden z mostů přes potok, aby zde mohly být postaveny protipovodňové zdi. Došlo k vybudování asi metr vysokých betonových bariér na pravém břehu vodního toku po délce asi 500 metrů.

Další možná rizika, která mohou ohrozit obyvatelstvo obce:

- Havárie velkého rozsahu způsobené chemickými látkami a chemickými přípravky spojená s únikem nebezpečných škodlivin do ovzduší (např. únik čpavku z chladicího zařízení, havárie při přepravě škodlivin, požár s vývinem nebezpečné látky apod.).

- Havarijní znečištění vody.
- Požáry, rozsáhlé lesní a velké plošné požáry.
- Výbuchy (např. plyn, trhaviny, prašné provozy, přeprava výbušnin apod.).
- Sesuvy půdy a svahové pohyby.
- Vichřice, krupobití.
- Napadení přírodními škůdci.
- Epidemie nakažlivých onemocnění lidí a zvířat (např. salmonelóza atd.).
- Přerušování dodávek médií (např. elektrické energie, vody, plynu, tepla, telekomunikačních služeb apod.).
- Nedostatek vody.
- Rozsáhlé dopravní havárie – hromadné autohavárie, pád letadla.
- Teroristické akce a narušení veřejného pořádku.

Analýza těchto rizik je obsažena v dokumentu Plán připravenosti města Slavičín na řešení mimořádných událostí a krizových situací.

Ve městě se také nachází tři čerpací stanice, ve kterých se skladují nebezpečné látky, jako je benzin a motorová nafta. Dvě z těchto čerpacích stanic jsou zahrnuty v Plánu připravenosti města Slavičín na řešení mimořádných událostí a krizových situací jako možné zdroje znečištění vodního toku, který se nachází v blízkosti čerpacích stanic.

Čerpací stanice představují riziko výbuchu a následného ohrožení zdraví a bezpečnosti občanů. Společně s nedalekým muničním skladem ve Vrběticích mohou ohrožovat velké množství osob, pokud by došlo k výbuchu skladovaných nebezpečných látek. U čerpacích stanic je známo množství skladované nebezpečné látky (přesně je to 40 t, 55 t a 55 t), nicméně u muničního skladu není známo množství skladovaných věcí, jelikož většina skladů v areálu patří soukromým firmám, které nemusí uvádět množství skladovaných výbušnin či munice. Nyní se již však v muničním skladu žádná munice ani výbušniny nenacházejí, protože v roce 2014 došlo díky špatné manipulaci k výbuchu skladu, který obsahoval 50 tun munice. Výbuch byl citelný i ve Slavičíně a munice byla rozmetána do vzdálenosti až 800 metrů od epicentra výbuchu. V areálu docházelo k neřízeným explozím, a proto byli preventivně evakuováni obyvatelé nejvíce ohrožených obcí Haluzice a Lipová. Z areálu se podle policie následně odvezlo přes 7 tisíc tun munice. Tato mimořádná událost poukázala na nedostatečnou dokumentaci a kontrolu ze strany kontrolních orgánů

v muničním skladu. Nebyl zde žádný seznam, jaké typy munice či výbušnin se v areálu skladuje. [29]

7.5.2 Plány připravenosti města

Město Slavičín má vypracované dokumenty na případné mimořádné události a krizové situace. Všechny dokumenty jsou volně stažitelné z webových stránek města. Jedná se o dokument s názvem Plán připravenosti města Slavičín na řešení mimořádných událostí a krizových situací. Druhý má název Povodňový plán. Plány pojednávají o nijak zvlášť specifických mimořádných událostech. Tyto mimořádné události hrozí v podstatě většině obcí v republice, a proto není důvod se této obci vyhýbat obloukem.

- **Plán připravenosti města Slavičín na řešení mimořádných událostí a krizových situací**

V prvním ze dvou dokumentů je definována pracovní skupina města pro mimořádné události. Ta se skládá celkem ze 13 členů. Z převážné většiny to jsou pracovníci Městského úřadu Slavičín jako starosta, který je současně i předsedou pracovní skupiny, dále místostarostka, tajemník města, vedoucí odboru investic, ředitel Služeb města Slavičína, vedoucí správního odboru, ředitel BTH Slavičín, vedoucí odboru životního prostředí a správy majetku, velitel městské policie, vedoucí stavebního úřadu, vedoucí ekonomického odboru, velitel JSDH Slavičín JPO II a zástupce společnosti Moravská vodárenská.

Další součástí plánu připravenosti je analýza možných rizik ohrožení města, která byla charakterizována v předešlé kapitole. V dokumentu jsou popsány způsoby varování a tísňového informování obyvatelstva. Dokument dále všeobecně definuje způsoby varování pomocí sirény, přehled spojení na vyzumívací centra varování a tísňové informování obyvatelstva. Je zde také přehled koncových prvků varování na území města. Ve městě se nachází celkem 5 rotačních sirén. Jsou rozmístěny v městských částech tak, aby byl zvuk sirény slyšitelný ve všech částech města.

Součástí jsou také pokyny pro obyvatelstvo, jak se ukrýt a rady pro individuální ochranu, pokyny pro evakuaci a seznam míst evakuace i s místem pro shromáždění. Každá městská část má svá místa evakuace, většinou se jedná o budovy školských zařízení, kulturní domy či sportovní haly. Součástí evakuace je i nouzové ubytování. Dokument obsahuje seznam objektů pro nouzové ubytování. Tyto objekty jsou stejné jako objekty pro evakuaci, jen je u nich přidána kapacita. Je zde i seznam provozoven nouzového zásobování základními

potravinami či seznam míst pro nouzové základní služby obyvatelstvu (např.: přehled o zabezpečení hygienických potřeb, přehled o zabezpečení šatstva a obuvi). V závěru dokumentu nalezneme telefonní seznam pro řešení mimořádných událostí a krizových situací. V seznamu se nachází kontakty např. na krizový štáb ORP Luhačovice, KOPIS HZS Zlínského kraje či na krajskou hygienickou stanici.

- **Povodňový plán**

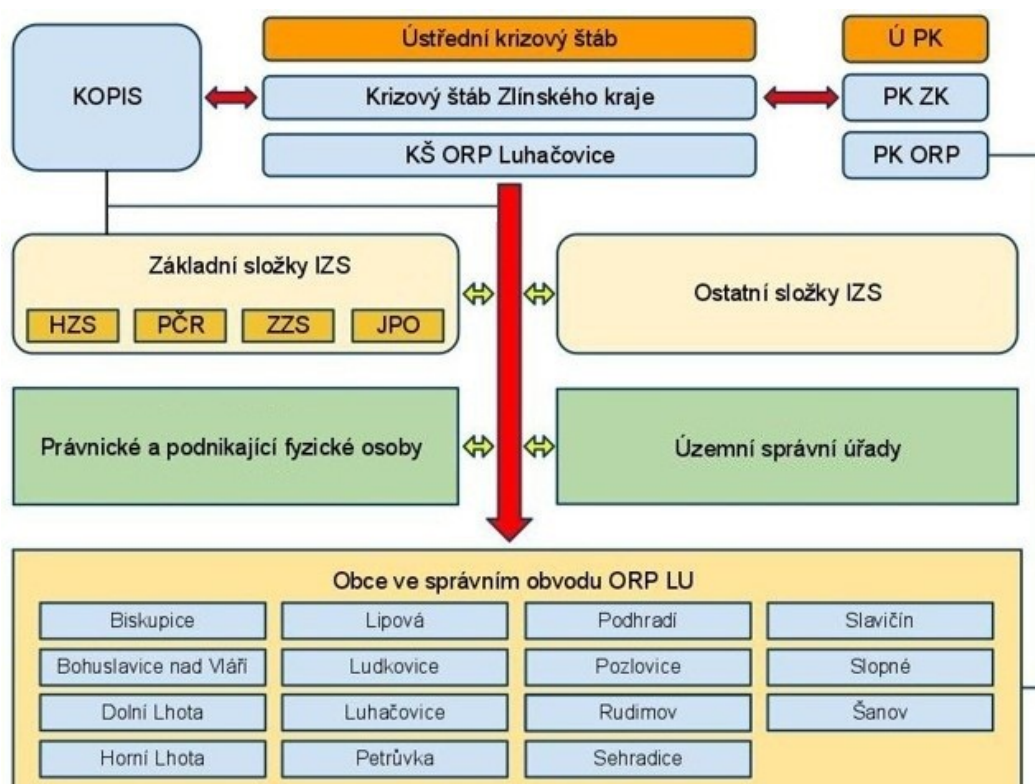
Na webových stránkách města je volně dostupný také další dokument zaměřený na ochranu obyvatelstva. Je to Povodňový plán, který si město nechalo zpracovat. Městem protéká potok Říka, což je menší tok, který má další bezejmenné vodní přítoky. Povodňový plán přibližuje složení povodňové komise, která v případě ohrožení města povodní zasedne a projedná případná opatření a doporučení, která jsou v povodňovém plánu zahrnuta. Složení povodňové komise je víceméně stejné jako složení pracovní skupiny města pro mimořádné události. V plánu jsou dále charakterizovány vodní toky, které vtékají do Říky. Vodní tok Říka protéká všemi místními částmi, tudíž se musí provádět protipovodňová opatření na celém toku v katastrálním území města. Plán řeší záplavové území a nebezpečná místa, kde mohou vznikat ledové bariéry a záтары. Tato nebezpečná místa jsou většinou místa křížení vodního toku se silnicí. Přes vodní tok jsou postaveny dvě lávky pro pěší, které jsou také rizikovým místem. V každé místní části jsou takováto nebezpečná místa a všechna jsou řešena v povodňovém plánu.

Dále se v něm řeší hlásná služba v případech vyhlášení stupňů povodňové aktivity. Součástí povodňového plánu jsou i povodňové mapy jednotlivých místních částí, které jsou také volně dostupné na webových stránkách města. V mapách je zobrazeno záplavové území a také tam je zobrazeno, které domy a pozemky by byly v případě vylití vody z koryta zasaženy. V plánu je charakterizováno, kdo by zasahoval nebo kudy vedou evakuační cesty. Celkově je tedy v záplavovém území 88 domů s 250 obyvateli. [29]

7.6 Správní obvod obce s rozšířenou působností Luhačovice

Město Slavičín spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností Luhačovice. ORP Luhačovice má vypracovanou analýzu rizik svého správního obvodu, která je volně dostupná na webových stránkách města. Jelikož je území ORP Luhačovice větší než území města Slavičín, tak je zde i více míst, kde by mohlo dojít k mimořádné události či krizové situaci. Na území ORP Luhačovice se za jedno z větších rizik dá považovat únik nebez-

pečné látky z podniků, které tyto nebezpečné látky zpracovávají. Největší riziko zde však představuje zvláštní povodeň, která by mohla nastat v případě protrhnutí hráze na vodním díle Luhačovice nebo na vodním díle Ludkovice. V případě protrhnutí hráze u VD Luhačovice může být ohroženo až 2100 obyvatel, a to jen v ORP Luhačovice. Ohrožených obyvatel může přibývat i v sousední ORP, které se nachází po proudu řeky Olšavy, na které se VD Luhačovice nachází. Dále je na webových stránkách města k dispozici složení bezpečnostní rady ORP, kde má své místo i starosta města Slavičín. Starosta Slavičina má své místo i v krizovém štábu ORP Luhačovice.

Obrázek 4 – Systém krizového řízení (zdroj: www.mesto.luhacovice.cz)

Na obrázku je zobrazena pozice ORP Luhačovice v systému krizového řízení. Ze schématu je možné pochopit strukturu systému krizového řízení nejenom pro ORP Luhačovice, ale pro všechny ORP ve Zlínském kraji. Město Slavičín je zde zařazeno jako jedna z obcí ve správním obvodu ORP Luhačovice. [30]

8 VNÍMÁNÍ MIGRACE OBYVATELI MĚSTA SLAVIČÍN

Cílem bakalářské práce je kromě jiného zjistit názory obyvatel města Slavičín na problematiku migrace a její případný dopad na život v obci. V následujících kapitolách bude podrobně vyhodnocen celý dotazník a následně z něj budou vyvozeny závěry.

Vnímání migrace obyvateli bylo zkoumáno dotazníkovým šetřením v elektronické podobě s celkem šestnácti otázkami, které měly systematicky zjistit, jak respondenti vnímají problematiku migrace a z jakých důvodů popřípadě nesouhlasí s přijímáním uprchlíků nejen do České republiky, ale případně i do okolí své obce. Plné znění dotazníku je uvedeno v příloze č. 1.

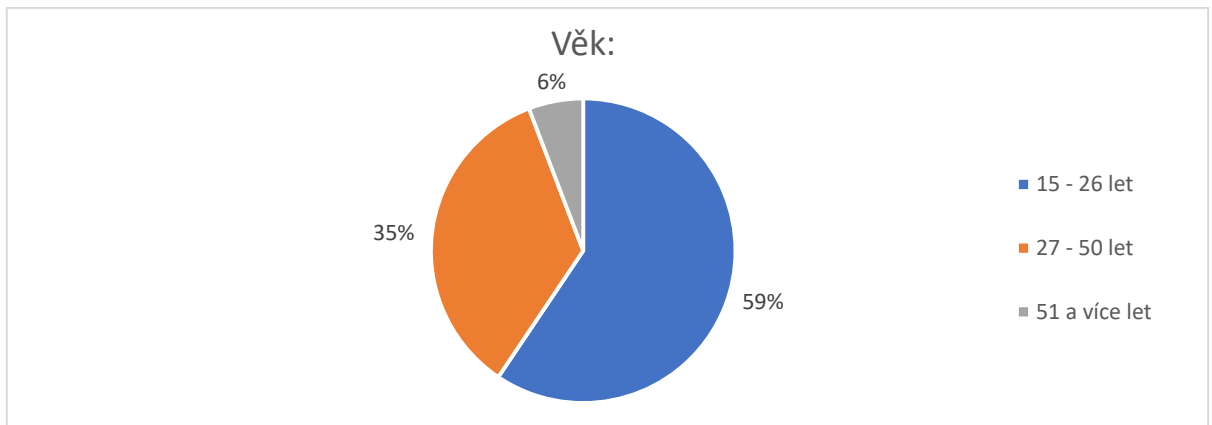
8.1 Zkoumaný soubor

Základní zkoumaný soubor zahrnoval celkem 69 respondentů. Dotazováno bylo 39 mužů a 30 žen. Složení reprezentativního souboru dle jednotlivých identifikačních znaků – pohlaví, věku a vzdělání je uvedeno v následujících tabulkách a grafech.

Tabulka 4 – Složení zkoumaného souboru z hlediska pohlaví respondentů. (zdroj: vlastní)

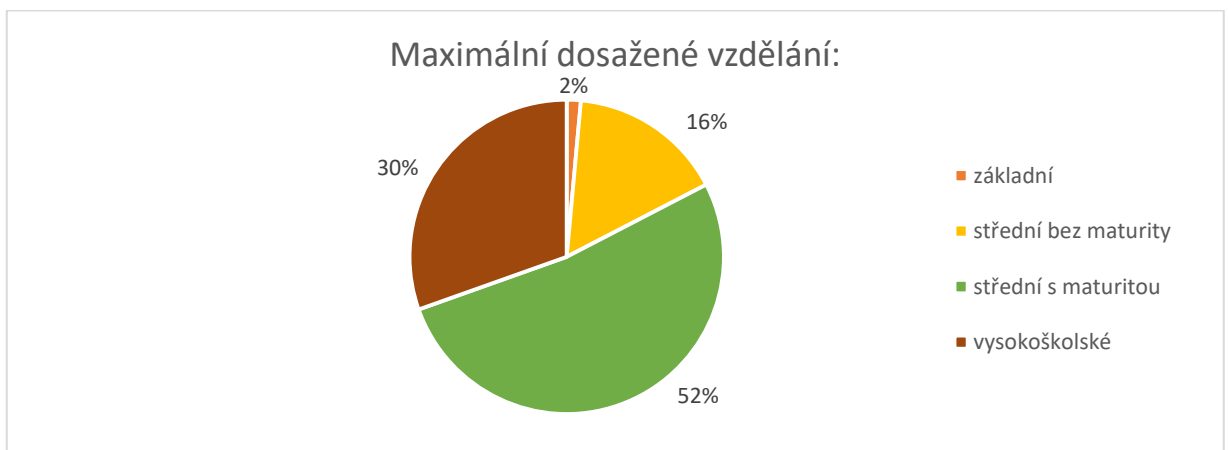
Pohlaví	n	%
muži	39	56,5
ženy	30	43,5
Celkem	69	100

Z hlediska věkového složení bylo 41 respondentů ve věku 15-26 let, ve věku 27-50 let 24 respondentů a 4 respondenti měli více než 50 let, viz graf níže.

Graf 4 - Složení zkoumaného souboru z hlediska věku respondentů. [33]

Jako své maximální vzdělání uvedl jeden respondent základní, 11 respondentů uvedlo střední bez maturity, 36 uvedlo střední s maturitou a 21 uvedlo vysokoškolské, viz graf níže.

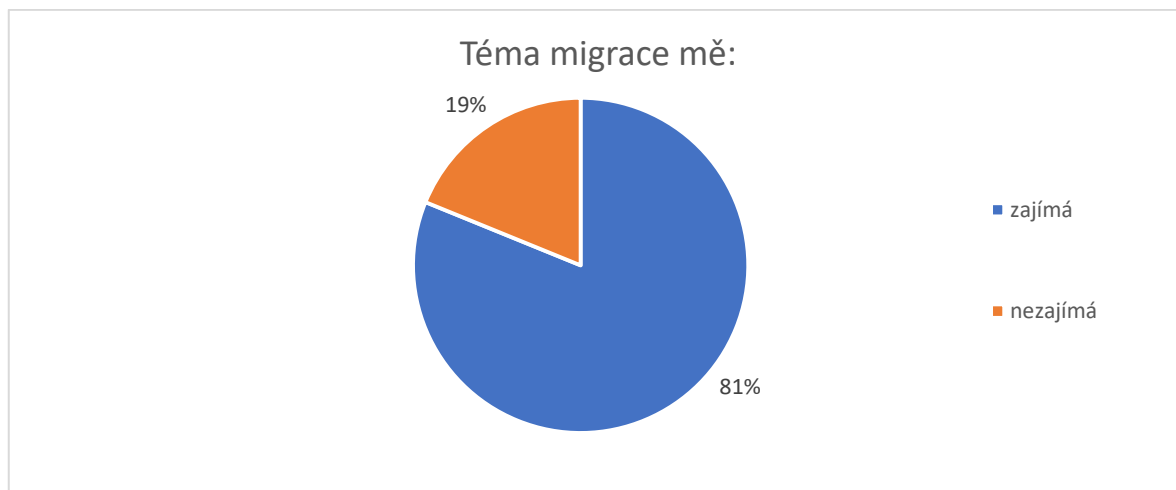

Graf 5 - Složení zkoumaného souboru z hlediska dosaženého vzdělání. [33]

8.2 Výsledky výzkumu

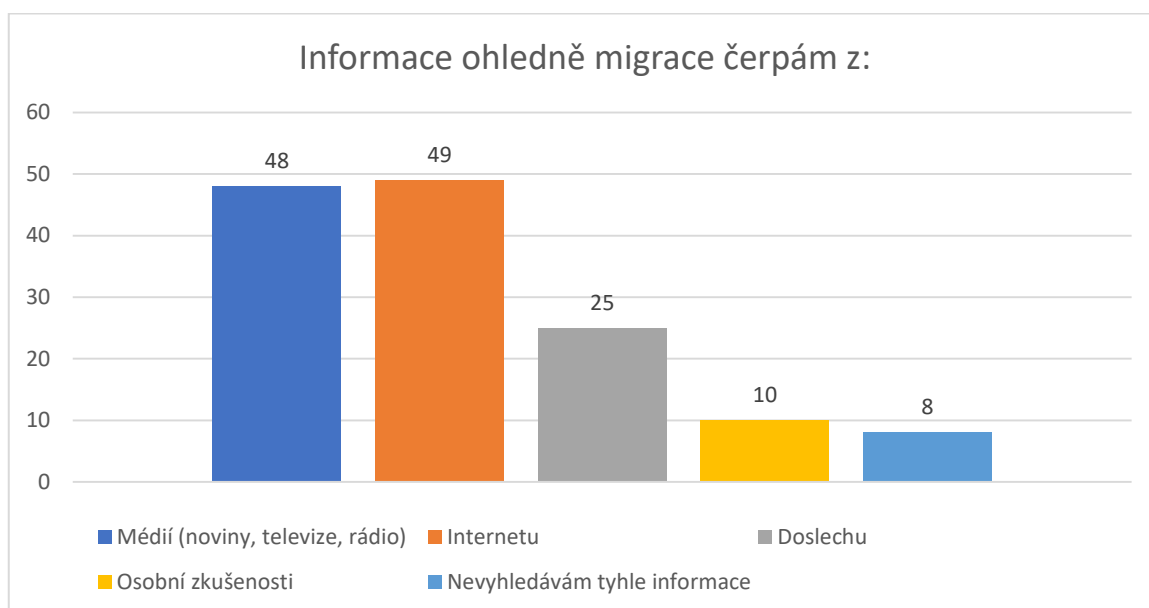
Další otázky se vztahovaly k problematice migrace a jejího vnímání z pozice respondenta.

U otázky č. 4 „**Téma migrace mě zajímá/nezajímá.**“ odpovědělo 56 respondentů (81%), že je téma migrace zajímavá, a 13 respondentů (19%) uvedlo, že je téma migrace nezajímavá, viz graf.

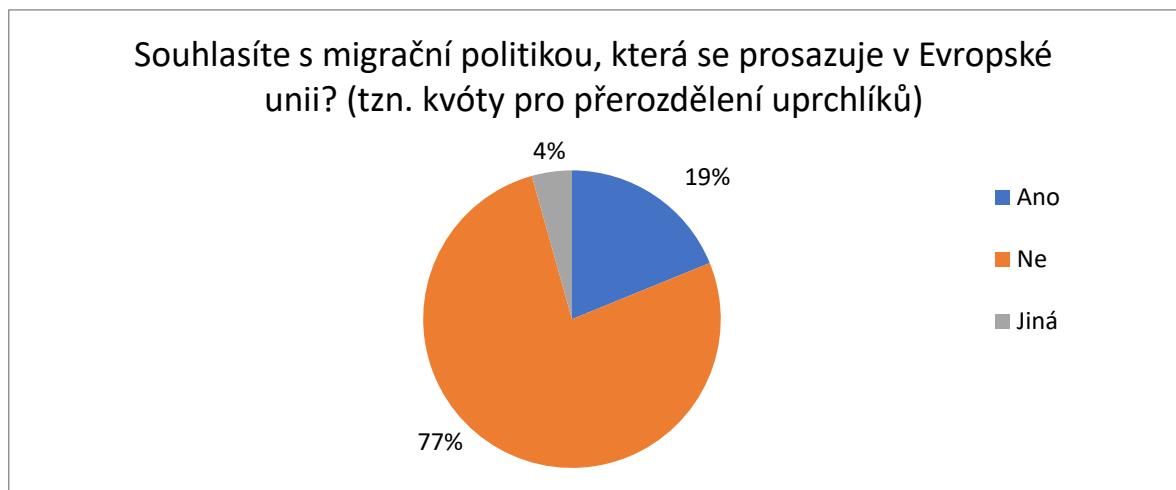
Graf 6 – Zájem respondenta o tematiku migrace. [33]

U otázky č. 5 „**Informace ohledně migrace čerpám z:**“ mohl respondent vybrat více odpovědí z nabízených možností. Možnosti byly následující: média (noviny, televize, rádio), internet, doslech, osobní zkušenost, nevyhledávám tyto informace a jiná. Nejvíce byly vybírány odpovědi média (48x) a internet (49x). Tyto dvě možnosti měly podíl v celkových odpovědích 69 %, respektive 71 %. Další v pořadí bylo tvrzení, že informace získává respondent z doslechu (25 responzí, podíl 36 %) a nejméně jich získává z osobních zkušeností (celkem 10 responzí, podíl 14 %). Dalších 8 respondentů (podíl 12 %) uvedlo, že nevyhledává tyto informace, viz graf. Jeden respondent označil možnost jiná, která nebyla zařazena do grafu.

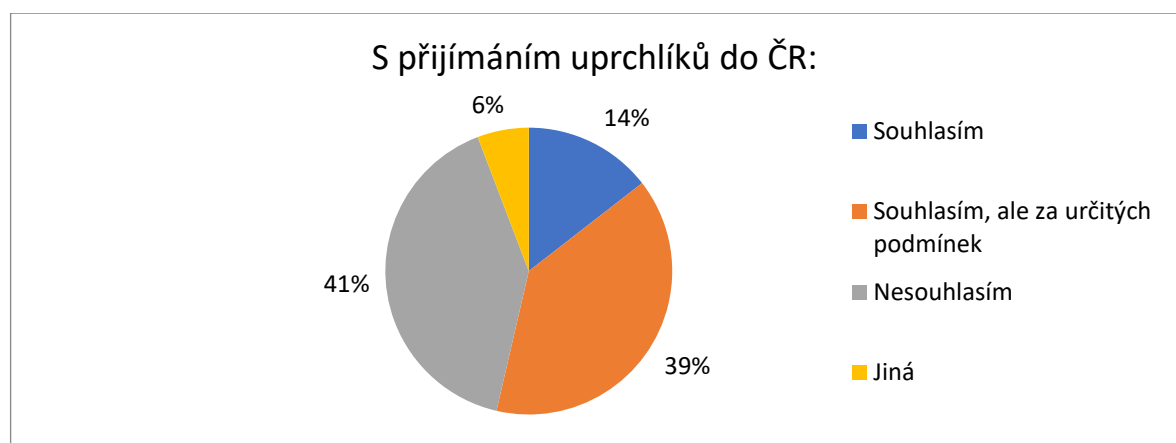
Graf 7 – Zdroje informací ohledně migrace. [33]

Otázka č. 6 „Souhlasíte s migrační politikou, která se prosazuje v Evropské unii? (tzn. kvóty pro přerozdělení uprchlíků)“ byla zaměřena na celkovou politiku prosazovanou v EU a jaký na ni mají respondenti názor. Pro souhlas s migrační politikou se vyjádřilo celkem 13 respondentů, pro nesouhlas se vyjádřilo 53 respondentů a tři respondenti dali možnost jiná, kde odpověděli, že se o danou problematiku nezajímají, viz graf.

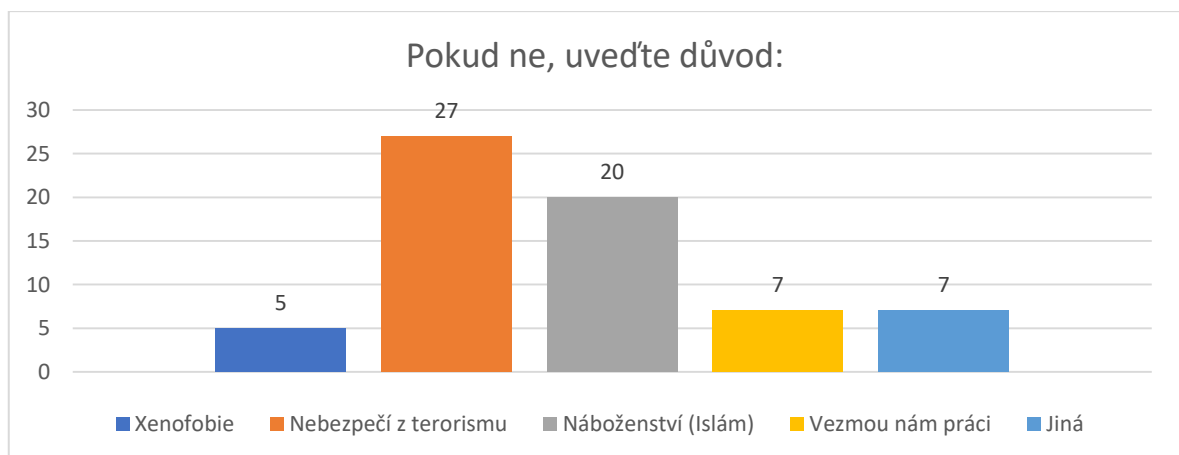
Graf 8 – Respondenti souhlasí s kvótami pro přerozdělení uprchlíků. [33]

Otázka č. 7 „S přijímáním uprchlíků do ČR:“ byla již vztažena konkrétně na přijímání uprchlíků do ČR. Z možných odpovědí bylo nejvícekrát uvedeno, že respondent nesouhlasí s přijímáním uprchlíků do ČR, respektive 28x. Celkem 27 respondentů souhlasilo s přijímáním uprchlíků, ale za určitých podmínek (např. že se naučí česky). S přijímáním souhlasilo 10 respondentů a odpověď jiná zvolili čtyři respondenti, kteří se vyjádřili, že by uprchlíky přijali, ale pouze pokud by se jednalo o uprchlíky, kteří byli nuceni opustit zemi kvůli válečným konfliktům.

Graf 9 – Názory respondentů na přijímání uprchlíků do ČR. [33]

Respondenti, kteří nesouhlasili s přijímáním uprchlíků do ČR, vybírali důvody, proč nesouhlasili s tímto přijímáním, a to v otázce č. 8 „**Pokud nesouhlasíte, uveďte důvod:**“. Na výběr měli z více možností. Možnost nebezpečí z terorismu vybralo 27 respondentů a tato odpověď byla vybrána v 69 % všech odpovědí. Dále respondenti vybírali možnost náboženství (Islám) celkem 20x a tato možnost byla zvolena v 51 % všech odpovědí. Jako důvod nesouhlasu s přijímáním uprchlíků do ČR vybralo 7 respondentů možnost, že nám vezmou práci, a tato možnost byla obsažena v 18 % odpovědí. Pouze 5 respondentů vybralo jako důvod nesouhlasu přijímání xenofobii, což tvořilo podíl 13 % ve všech odpovědí. Dalších 7 respondentů se vyjádřilo k možnosti jiná, v níž vyjádřili své názory na nepřijímání uprchlíků. Zde uvedli např. celkovou nepřizpůsobivost či obecně mentalitu lidí z Blízkého východu.

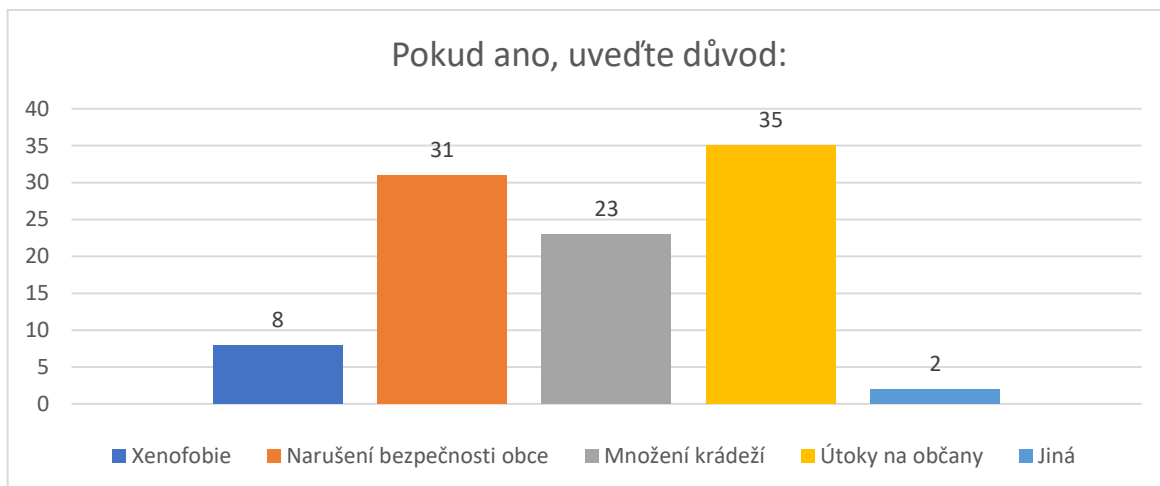
Graf 10 - Důvody nepřijetí uprchlíků. [33]

Otázka č. 9 „**Vadilo by Vám, kdyby se do blízkosti vaší obce umístili uprchlíci?**“ byla již konkrétní na vybranou obec a respondent měl možnost vybrat odpověď ano (celkem 47 responzí), ne (21 responzí) a jiná (1 responze). V možnosti jiná respondent uvedl, že závisí na mnoha faktorech, jako je počet uprchlíků či jak se projevují.

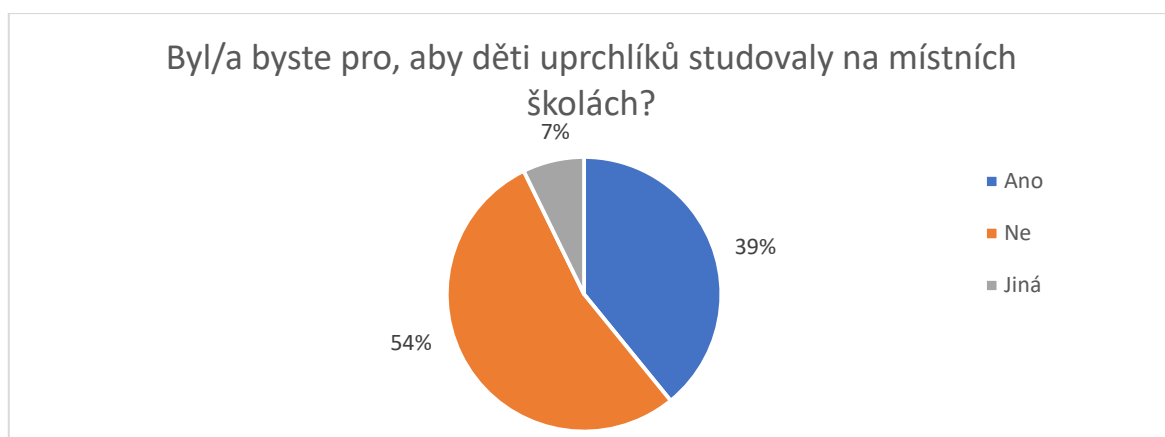
Graf 11 - Názor respondentů na přijetí uprchlíků do okolí jejich obce. [33]

V otázce č. 10 „**Pokud ano, uveďte důvod:**“ respondenti uváděli důvody, proč by jim vadilo, kdyby se do blízkosti jejich obce umístili uprchlíci. Z nabízených možností vybralo 8 respondentů (podíl na odpovědích 17 %) xenofobii, 31 respondentů (podíl 67 %) vybralo narušení bezpečnosti obce, množení krádeží vybralo 23 respondentů (podíl 50 %), útoky na občany vybralo 35 respondentů (podíl 76 %) a pouze dva respondenti vybrali možnost jiná.

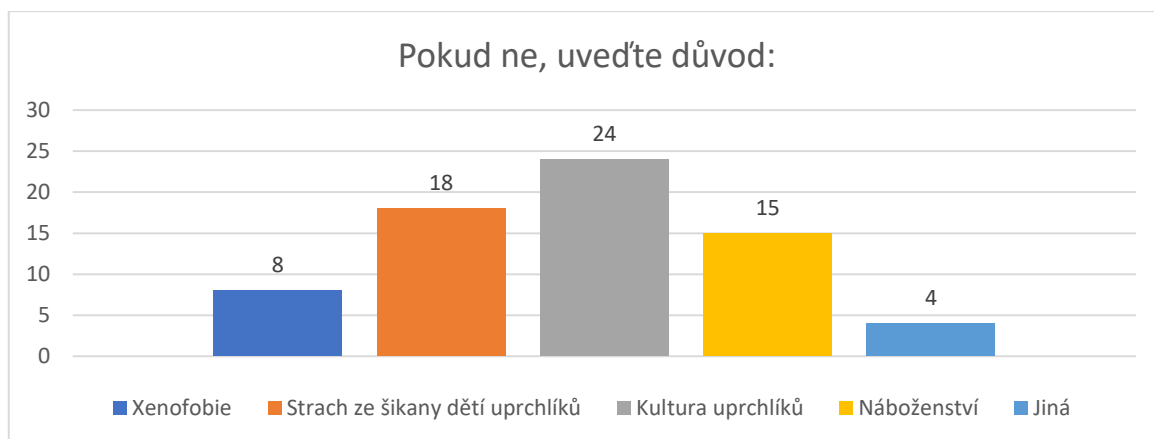
Graf 12 - Důvody pro nepřijetí uprchlíků do okolí své obce. [33]

Další otázka č. 11 s názvem „**Byl/a byste pro, aby děti uprchlíků studovaly na místních školách?**“ zjišťovala názor respondentů na případné studium dětí uprchlíků ve školách společně s místními dětmi. Celkem 27 respondentů je pro, aby děti uprchlíků studovaly na místních školách, dalších 37 respondentů si to nepřejí a 5 respondentů vybralo možnost jiná, v níž uvedli své názory. Jeden z názorů je, že respondent souhlasí se studiem dětí uprchlíků na místních školách, ale pokud by jich bylo víc, měla by na to být škola a pedagogové předem připraveni a poučení.

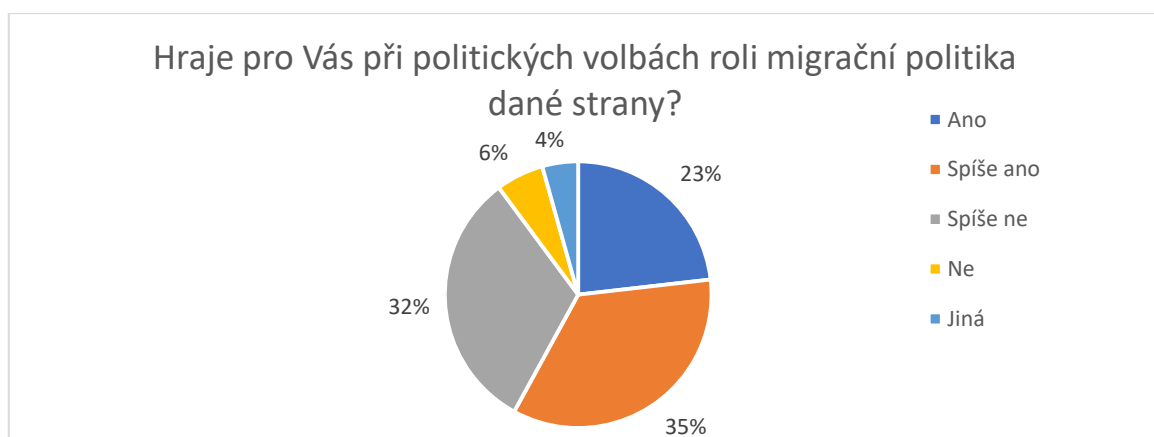
Graf 13 – Studium dětí uprchlíků na místních školách. [33]

Otázka č. 12 s názvem „**Pokud ne, uveďte důvod**“ navazuje na otázku č. 11. Respondenti, kteří odpověděli, že nesouhlasí se studiem dětí uprchlíků na místních školách, zde uváděli důvody svého nesouhlasu. Největší podíl (63 %) na odpovědích měla kultura uprchlíků (celkem 24 responzí), druhá v pořadí byla možnost strach ze šikany dětí uprchlíků (18 responzí, podíl 48 %), třetí pak náboženství (15 responzí, podíl 40 %) a nakonec xenofobii označilo 8 respondentů (podíl 21 %). Celkem 4 respondenti označili možnost jiná.

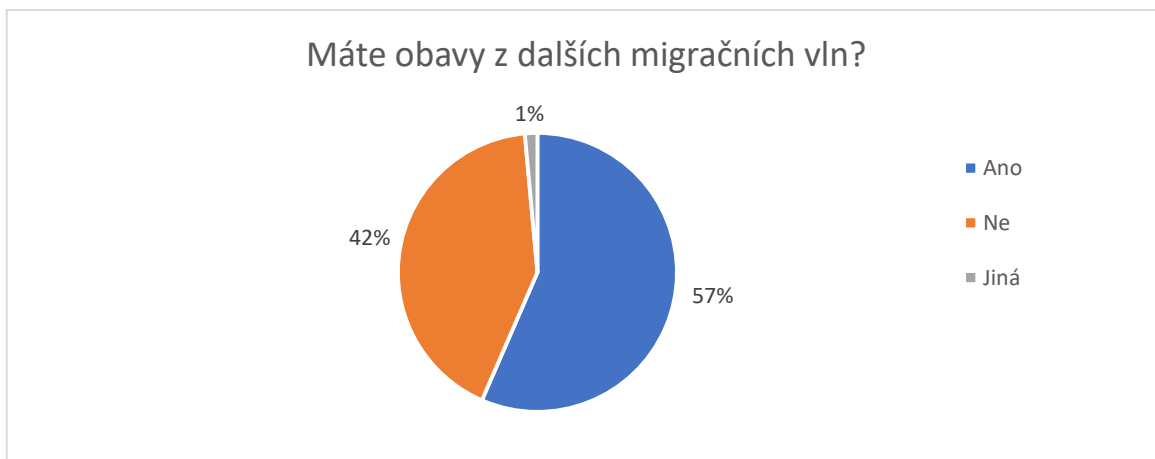
Graf 14 - Důvody pro nepřijetí dětí uprchlíků do místních škol. [33]

Otázka č. 13 „**Hraje pro Vás při politických volbách roli migrační politika dané strany?**“ měla zjistit, jak voliči přihlížejí na migrační politiku při volbách. 16 respondentů uvedlo, že pro ně migrační politika hraje roli, pro 24 respondentů spíše ano, pro dalších 22 spíše ne a pro 4 respondenty nehraje migrační politika žádnou roli při volbách. Možnost jiná zvolili 3 respondenti. Zde respondenti vyjádřili své politické názory, jež nebudeme zveřejňovat.

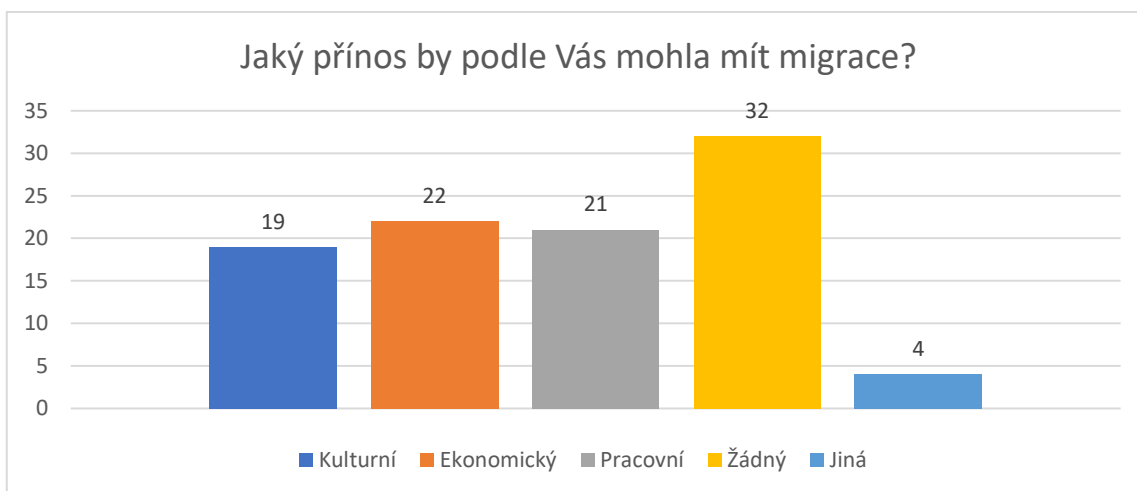
Graf 15 - Role migrační politiky při volbách. [33]

V otázce č. 14 „**Máte obavy z dalších migračních vln?**“ se zjišťuje, zda mají respondenti obavy z potencionálních migračních vln, které by mohly Evropu zastihnout v příštích letech. Zde 39 respondentů odpovědělo, že mají obavy, a 29 respondentů uvedlo, že obavy nemají. Jedna responze byla možnost jiná. Jelikož se jedná o rasistickou urážku, nebudeme ji zveřejňovat.

Graf 16 - Obavy z dalších migračních vln. [33]

Předposlední otázka č. 15 „**Jaký přínos by podle Vás mohla mít migrace?**“ se snaží zjistit, jaký názor mají respondenti na případný přínos migrace. Nejvíce respondentů vybralo možnost žádný (32 responzí, podíl na všech odpovědích 47 %). Zhruba stejně respondentů (22 a 21) vybralo možnost ekonomický a pracovní přínos (podíl 32 %, respektive 30 %). Dalších 19 responzí je u možnosti kulturní přínos (podíl 28 %) a 4 respondenti zvolili možnost jiná, kde se vyjadřovali k dané otázce spíše neutrálně.

Graf 17 - Přínos migrace. [33]

Poslední otázka č. 16 „**Máte s migranty nebo s migrací osobní zkušenosti? Pokud ano, byly pozitivní nebo negativní?**“, byla otevřená a respondenti zde mohli vyjádřit své osobní zkušenosti s migrací či migranty. Velká většina respondentů očividně nemá žádné zkušenosti s migranty či migrací, pouze 3 respondenti uvedli, že mají s migranty zkušenosti zejména z dovolených ze zahraničí. Převážně se jednalo o negativní zkušenosti (migranti byli nepřizpůsobiví svému okolí, rušili veřejný pořádek apod.).

8.3 Závěry z dotazníkového šetření

Obecně se dá vyvodit, že obyvatelům města Slavičín problematika migrace není lhostejná a více než 80 % dotázaných se o migraci zajímá, což je určitě v pořádku, jelikož občané země by se měli starat o svou bezpečnost a možná rizika přicházející společně s migrací. U respondentů lze pozorovat podle dosaženého stupně vzdělání odlišné názory. Ti, kteří uvedli jako své maximální dosažené vzdělání základní či střední bez maturity, tzn. vyučení se v určité profesi, se projevují ve většině případů jako odpůrci migrace a přijímání uprchlíků do České republiky a obzvláště do svého okolí. To, že nesouhlasí s tzv. kvótami pro přerozdělování uprchlíků podle idey Evropské unie, není nic nečekaného, jelikož s touto ideou nesouhlasí téměř tři čtvrtiny respondentů. Nelze konstatovat, že respondenti uvádějící nižší vzdělání jsou méně obeznámeni se situací okolo uprchlíků, popř. se situací na Blízkém a Středním východě a že vzdělání zde hraje nějakou roli. Nicméně se očekává, že vysokoškolsky vzdělaný člověk by měl mít větší přehled o aktuálním dění ve světě, a tudíž i o příčinách migrace. Z dotazníkového šetření vyplývá, že vysokoškolsky vzdělaní respondenti se zajímají o migraci více než méně vzdělaní respondenti.

Malá část respondentů, která souhlasí s migrační politikou EU, souhlasí také s přijímáním uprchlíků do ČR a ani by jim nevadilo, kdyby se do blízkosti jejich obce umístili uprchlíci či kdyby děti uprchlíků studovaly na místních školách. Někteří z těchto respondentů má i osobní zkušenosti s migranty, a jelikož jsou to pozitivní zkušenosti, rozhodně sehrály velkou roli při utváření jejich pozitivního názoru na migraci.

Se samotným přijímáním uprchlíků do ČR souhlasí více než polovina respondentů. Někteří z nich však souhlasí jen za určitých podmínek. Každopádně můžeme říct, že i lidé, kteří nesouhlasí s migrační politikou EU, souhlasí s přijímáním uprchlíků do ČR, byť jen za určitých podmínek. Pokud respondenti nesouhlasili s přijímáním uprchlíků do ČR, bylo to nejčastěji z důvodu hrozby terorismu, kterou sebou migrace nese a dále pak kvůli jejich

náboženství. Respondenti mají odůvodněně obavy z tzv. islamizace Evropy, která postupně v Evropě probíhá. Respondenti, kteří uvedli svůj věk 51 a více let, uvedli jako důvod nepřijímání uprchlíků xenofobii. Nedá se tvrdit, že starší lidé projevují ve svém chování známky xenofobie, nicméně to uvedli jako důvod nepřijetí uprchlíků před možností hrozby terorismu či náboženství, takže si o tom mohou čtenáři udělat obrázek sami.

I přes to, že více než polovina respondentů souhlasí s přijímáním uprchlíků do ČR, do okolí své obce by je nepřijalo skoro 70 % dotazovaných. Hlavními důvody, proč by uprchlíky do okolí své obce respondenti nechtěli, jsou narušení bezpečnosti obce, množení krádeží a především možné útoky na občany, které se již v minulosti několikrát staly v sousedním Německu. Riziko takových útoků je zřejmě nejdůležitějším faktorem, proč se lidé na vesnici bojí přijímat novou a hlavně neznámou kulturu do svého okolí.

U problematiky dětí uprchlíků a jejich studia na místních školách, většina respondentů, kteří uvedli svůj věk 15–26 let a vysokoškolské vzdělání, byli proti společnému studiu dětí uprchlíků a jejich dětí na místní škole. Mají obavy především z jejich kultury. Může to být zapříčiněno tím, že mladí lidé mají osobní zkušenosti s kulturou Blízkého a Středního východu a vědí, jak jsou tito lidé nepřizpůsobiví v novém prostředí a mohou si důvodně myslet, že by se projevy takového chování mohly vyskytovat i u dětí uprchlíků.

Migrační politika politické strany hraje pro většinu respondentů docela důležitou roli. Lidé se ztotožňují s názory jednotlivých politických stran, které se obecně dělí na dvě skupiny – pro a proti přijímání uprchlíků. Detaily se u jednotlivých stran mohou měnit, podstatou je, že lidé si i podle toho vybírají, kterou politickou stranu budou volit. Z dotazníkového šetření vyplývá, že bez ohledu na věk a vzdělání u většiny respondentů hraje při volbách migrační politika dané strany velkou roli.

Z dotazníkového šetření také vyplývá, že většina respondentů ve věku 15–26 let se obává dalších migračních vln, které by mohly nastat v blízké budoucnosti. Zajímavé je, že respondenti ve věku 27–50 let se neobávají tolik dalších migračních vln narozdíl od respondentů ve věku 15–26 let. Z dotazníku nelze vyvodit závěr, proč tomu tak je, můžeme jen spekulovat.

Respondenti, kteří nesouhlasí s přijímáním uprchlíků, si zároveň myslí, že by migrace neměla pro místní obyvatelstvo a pro naši kulturu žádný přínos. Respondenti, kteří naopak souhlasili s přijímáním uprchlíků, si myslí, že migrace by mohla mít jak ekonomický, tak i kulturní a pracovní přínos.

Co lze tedy konstatovat po vyhodnocení dotazníkového šetření? Dotázaná skupina obyvatel města Slavičín je s migrací obeznámena a o danou problematiku se zajímá. Dotazovaní s přijímáním uprchlíků do ČR problém víceméně nemají, pokud by ale měli být uprchlíci umístěni do okolí jejich obce, shledávali by to jako rizikové a problematické pro bezpečnost nejen své obce, ale také pro sebe a své děti. Nelze konstatovat, že místní lidé jsou rasisti či xenofobové, jen mají odůvodněné obavy o bezpečí související s příchodem migrantů. Dále nelze tvrdit, že úplně všichni jsou proti migraci. Je spousta lidí, jež by chtěli pomoci těm, kteří to opravdu potřebují, a ani by jim nevadilo, kdyby se do blízkosti jejich obce nějací migranti přistěhovali.

Cílem tohoto dotazníku bylo tedy zjistit informovanost obyvatel města Slavičín týkající se migrační situace a dále také zjistit, jaké názory mají na přijímání uprchlíků. Lze konstatovat, že cíl dotazníku byl splněn a čtenář si může udělat názor na to, jak obyvatelé menšího města subjektivně vnímají migrační situaci. Ano, skupina respondentů byla v poměru obyvatel města Slavičín relativně malá, nicméně se dá vyhodnotit, že místní lidé jsou informováni o migraci a mají na ni své subjektivní názory.

9 MODELOVÝ PŘÍKLAD UPRCHLÍKŮ VE SLAVIČÍNĚ

V následujících řádcích budeme řešit potenciální umístění skupiny uprchlíků do okolí města Slavičina. Snahou tohoto modelového příkladu bude ukázat, zda je město Slavičín připraveno na příchod migrantů, zda by se zde umístili do ubytovacího zařízení či by bylo vybudováno stanové městečko v blízkém okolí města, kde by měli stravovací prostory, kdo by jim dal oblečení, kdo by se o ně postaral v případě mimořádné události. Ano, pravděpodobnost, že tato situace nastane, je nulová, nicméně by bylo zajímavé, kdyby se rozhodlo, že se uprchlíci umístí právě sem. Město ani blízké okolí by nebylo připraveno na jejich příchod a nedokázalo by zabezpečit jejich základní lidské potřeby a ani potřeby v případě vypuknutí mimořádné situace.

Pro modelový příklad bude použita skupina třiceti uprchlíků ze Sýrie, která byla nucena opustit svůj domov kvůli válečné situaci v zemi. Skupina je složena z dospělých mužů, žen i dětí jak malých (do desíti let) tak větších (deset až osmnáct let). Pokud by se tedy rozhodlo, že se do města umístí tato skupina migrantů, obec s tím nemůže nic dělat, protože tato rozhodnutí spadají do kompetence vlády či ministerstva vnitra. Otázka ubytování uprchlíků by se dala vyřešit ubytovnou, která se ve městě nachází a splňuje kapacitní požadavky. Tím pádem není nutné stavět v okolí města stanové městečko. Ubytovna se nachází v místní části Hrádek na okraji města. Po většinu času zde bydlí pár sociálně slabších jedinců a tím vzniká dostatek místa pro umístění většího počtu lidí. Ubytovna není sice nejmodernější budovou ve městě, ale zároveň není nijak v demoličním stavu. Ubytovací zařízení patří městu, takže není nutné žádat o povolení nějakého soukromníka a vše může proběhnout hladce. Uprchlíci budou dostávat dávky, které má každý stát v Evropě jiné (viz kapitola Cílové země), poté tedy záleží jen na nich, jak s nimi naloží. Nedaleko ubytovny se nachází supermarket a vše ostatní potřebné pro život se dá koupit v centru města, které není nijak moc vzdálené od ubytovny. V blízkosti ubytovny se nachází jen pár rodinných domů a průmyslový areál, který je zabezpečený oplocením a monitorovaný kamerovým systémem. Pokud by se jednalo o obavy o bezpečnost podniků sídlících v areálu, tak obavy nejsou na místě. Samozřejmě tím není míněno, že každý uprchlík je zloděj nebo narušitel bezpečnosti a klidu pro své okolí, ale po zkušenostech z ostatních evropských států by měli lidé v blízkosti ubytovny oprávněné obavy ze své bezpečnosti.

Jedním z možných problémů narušující harmonické soužití uprchlíků a okolních obyvatel bude jazyková bariéra. Jelikož se u uprchlíků nepředpokládá znalost českého jazyka, bude

hlavním dorozumívacím jazykem angličtina. Tady ovšem vzniká problém ve znalosti anglického jazyka u obyvatel města. Otázkou je, proč by se měli měnit původní obyvatelé města a učit se novým věcem, když mnohdy ani žádnou takovou změnu nechtějí. Proč by se nemohli přizpůsobit nově příchozí cizinci a naučit se novým věcem, v tomto případě jazyku? Pokud by byl nucen například Čech se adaptovat v nějaké jiné zemi, například v Německu, nebyli by to Němci, kdo by se kvůli Čechovi učili česky či anglicky, aby se s ním mohli domluvit. Čech by se naučil německy, nebo by jim prostě nerozuměl. Dále by musela policie ve městě posílit hlídky a také by do ubytovny museli dojíždět pracovníci Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, kteří by všechno řídili a o uprchlíky se starali.

Dalším problémem by mohla být odlišná kultura. Uprchlíci pocházející ze Sýrie jsou muslimové, kteří mají své zvyky a dodržují je všude a vždycky. S tím by mohly být také problémy. Zdejší obyvatelé nejsou na nic podobného zvyklí a rozhodně by byli znepokojeni, kdyby viděli muslimské ženy procházející se po městě v burkách. Ano, je to součástí jejich víry, nicméně člověk neví, co pod takovou burkou může mít žena schováno. Je otázkou, zda by se měly případně v Česku zakázat burky stejně, jako to udělali v sousedním Rakousku. Zde nastává znovu otázka, zda by měl být uprchlík ten, kdo se bude přizpůsobovat hostitelské zemi a jejím zvykům a zákonům nebo zda se bude okolí a stát přizpůsobovat uprchlíkům a vyhoví jim v každém detailu. Nicméně by mohly vzniknout problémy, že zákaz nošení burek je narušení soukromí a tradic v jejich kultuře, takže by takové rozhodnutí mohlo vznést vlnu odporu ze strany uprchlíků.

Kromě problémů se soužitím uprchlíků s obyvateli města by mohl vzniknout problém také v případě vzniku mimořádné situace a následné nucené evakuace obyvatelstva. Otázkou by bylo, zda by se uprchlíci evakovali společně s ostatními obyvateli do předem určených evakuačních středisek, nebo by je hasiči evakovali přednostně, nebo by se o ně postarali pracovníci Správy uprchlických zařízení. Asi by nebylo moudré evakuovat uprchlíky přednostně před obyvateli města a dát jim přednostně místa v evakuačních střediscích. Mohl by zde vzniknout problém, proč jsou právě oni evakuováni přednostně před obyvatelstvem, které zde žije již po dlouhá léta a má pro město jistý přínos. Určitě by to v lidech vyvolalo pocit nejistoty a mohly by u nich vyjít na povrch rasistické či xenofobní prohlášení na stranu uprchlíků a tím by se společné soužití pouze zhoršilo. Rozhodně by tedy bylo lepší, aby se uprchlíci evakovali společně s dalšími obyvateli a nikoli přednostně. V případě vzniku mimořádné události by musel být upozorněn příslušný pracovník Správy uprchlických za-

řízení, aby uvědomil uprchlíky o nastalé situaci a řekl jim, co se s nimi bude dále dít. Po skončení mimořádné události by se mohli uprchlíci podle pokynů HZS vrátit zpět do své ubytovny.

S umístěním uprchlíků do takového malého města jako je Slavičín, by rozhodně byly problémy, a to nejen ty, které jsou zmiňovány výše. Postupem času by se začaly zcela jistě objevovat další problémy, které ovšem zatím v uprchlických zařízeních v České republice nenastaly, a proto se na ně nemůžeme nijak připravit. Příklad bychom si měli vzít ze sousedního Německa, kde mají v oblasti bezpečnosti s uprchlíky velké problémy. Uprchlíci si stěžují na nedostatečné ubytování a snaží se pomocí protestů získat lepší ubytování. Místo, aby byli rádi, že jsou v bezpečí před válkou a že se o ně někdo postaral, dal jim najíst a finančně je zaopatřil, snaží se získat pro sebe ubytování, které si nemohou dovolit ani někteří Němci. Rozhodně to není správné a měli by se nad sebou zamyslet a projevit trošku vděčnosti vůči Německu a Evropské unii celkově. Místo toho se v médiích každý měsíc objeví zpráva, že migranti v Německu (nebo jiné zemi) vyvolávali nepokoje nebo dokonce že zaútočili na místní obyvatele. Po přečtení takových zpráv se nemůžeme divit obyvatelům České republiky, že většina z nich si nepřeje, aby se uprchlíci umísťovali do jejich země nebo do blízkosti jejich města. Nesouvisí to pouze s napadením jednoho člověka. Určitou hrozbou jsou zde i teroristické útoky, které by mohly vzrůstat s přílivem uprchlíků ze zemí, v nichž operují teroristické skupiny, jako např. Islámský stát. Byly zaznamenány teroristické útoky, na jejichž provedení se podíleli uprchlíci konvertující k teroristickým skupinám. I tohle může být dalším varováním pro obyvatele Evropy, aby si důkladněji kontrolovali, pro koho že mají otevřenou svou náruč.

ZÁVĚR

Na migraci jako takovou existují dva základní úhly pohledu. Část společenského spektra je buď pro migraci, nebo proti ní. Cílem této práce nebylo zastávat se jednoho či druhého názoru a ovlivňovat čtenáře v pohledu na migrační politiku a migraci samotnou. Snahou bylo objektivní, neutrální zhodnocení problému migrace a vyjasnění základních otázek spojených s integrací migrantů. V úvodu práce je problematika migrace prezentována v obecné rovině s cílem představit čtenáři její základní aspekty tak, aby byl dále schopen se v dané problematice orientovat. Charakterizovány jsou příčiny migrace, uvedeny počty migrantů, případná pozitiva a negativa spojená s procesy jejich integrace.

Praktická část práce byla změřena na zjištění názorů obyvatel města Slavičína na migrační politiku, aktuální situaci. Dotazníkové šetření prokázalo, že lidé z menších měst a obcí mají odůvodněné obavy z příchodu uprchlíků, a proto jsou z větší části vůči migraci skeptičtí, což naplnilo autorovo očekávání a výsledek proto pro něj nebyl nijak zvlášť překvapivý.

Práce může sloužit jako dobrý podklad pro podrobnější charakteristiku různých aspektů migrace či určitému problému migrace z hlediska přijímání migrantů do České republiky. Práce může být také případně rozšířena o nové poznatky v dané problematice za předpokladu, že se autor bude zajímat nejen o problematiku migrace jako takové, ale i o současnou geopolitickou situaci ve světě. Ve vztahu k výše uvedenému, jakož i celkovému vlastnímu obsahu a výstupům práce si autor dovolu konstatovat, že vytyčené cíle bakalářské práce byly splněny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Občanská válka v Sýrii. *Wikipedie* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dansk%C3%A1_v%C3%A1lka_v_S%C3%BDrii
- [2] Občanská válka v Iráku. *Wikipedie* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dansk%C3%A1_v%C3%A1lka_v_Ir%C3%A1ku_\(2014%E2%80%93sou%C4%8Dasnost\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dansk%C3%A1_v%C3%A1lka_v_Ir%C3%A1ku_(2014%E2%80%93sou%C4%8Dasnost))
- [3] Stropnický: Česko může o desítky zvýšit počet vojáků v Afghánistánu. *Lidovky* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/stropnicky-cesko-muze-o-desitky-zvysit-pocet-vojaku-v-afghanistanu-1g1-/zpravy-domov.aspx?c=A171108_191133_ln_domov_ele
- [4] Africká a Evropská unie se dohodly na nouzové evakuaci migrantů z Libye. *Deník* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ze_sveta/africka-a-evropska-unie-se-dohodly-na-nouzove-evakuaci-migrantu-z-libye-20171130.html
- [5] Kolik berou žadatelé o azyl? Je štedřejší Německo nebo Švédsko? *Echo24* [online]. [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/weSFe/kolik-berou-zadatele-o-azyl-je-stedrejsi-nemecko-nebo-svedsko>
- [6] Balkánská migrační trasa. *Wikipedie* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Balk%C3%A1nsk%C3%A1_migra%C4%8Dn%C3%AD_trasa
- [7] Pašeráci v Libyi výrazně zlevnili, migrantům nabízejí zvláštní akce. *Idnes.cz* [online]. [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/libye-stredozemni-more-paseraci-dau-/zahranicni.aspx?c=A170628_130900_zahranicni_aha
- [8] Plavba z Libye je nejvražednější migrační trasou, potvrdila statistika. *Idnes.cz* [online]. [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/stredozemni-more-libye-italie-spanelsko-ff2-/zahranicni.aspx?c=A170911_155352_zahranicni_aha
- [9] Příčiny vzniku migrace a reflexe souvisejících teorií. *Masarykova univerzita* [online]. [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: https://www.econ.muni.cz/do/econ/soubory/katedry/kres/4884317/48596005/091_2014.pdf
- [10] Angela Merkel odmítla zastropování migrace do Německa. *Aeronet* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://aeronet.cz/news/angela-merkel-odmitla-zastropovani->

migrace-do-nemecka-a-za-pomoci-evropskeho-soudu-chce-stejny-postup-vnutit-i-madarsku-slovensku-cesku-a-polsku-stovky-tisic-arabu-cekaji-na-ceska-obcanstvi/

[11] Komise žaluje Česko kvůli neplnění uprchlických kvót. *Idnes* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/evropska-komise-kvoty-soud-cesko-polsko-madarsko-fv1-/zahranicni.aspx?c=A171207_111409_zahranicni_kha

[12] Dublinské dohody. *Wikipedia* [online]. [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Dublinsk%C3%A9_dohody#Dublin_IV

[13] Historie UNHCR. *UNHCR* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.unhcr.org/cz/234-czo-nashistorie-unhcr-html.html>

[14] O nás. *Mezinárodní organizace pro migraci* [online]. [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <https://www.iom.cz/o-nas>

[15] Aktivity. *IOM* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.iom.cz/aktivity>

[16] Migrace: příčiny a důsledky. *Rozvojovka* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: http://www.rozvojovka.cz/download/docs/346_rozvojovka-4-2015-migrace.pdf

[17] Důvody a dopady migrace. *Metodický portál* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/21595/DUVODY-A-DOPADY-MIGRACE.html/>

[18] Migration Europe. *International Organisation for Migration* [online]. [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <http://migration.iom.int/europe/>

[19] Mixed Migration Flows in the Mediterranean and Beyond. *IOM* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: http://migration.iom.int/docs/2016_Flows_to_Europe_Overview.pdf

[20] Statistika migrace a migrující populace. *Eurostat* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/cs#Dal.C5.A1.C3.AD_informace_z_Eurostatu

[21] Mediterranean Situation. *UNHCR* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean>

[22] Migrace. *Ministerstvo vnitra* [online]. [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/migrace-novy-clanek-890951.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>

- [23] Nelegální vstup a pobyt osob na území ČR. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/32912864/29002716_k7CJ.pdf/6add9aa4-24c3-449e-85fe-298a8856ba12?version=1.0
- [24] Bezpečnostní strategie České republiky. *Vláda* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>
- [25] Souhrnná zpráva o mezinárodní ochraně za rok 2016. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/souhrnna-zprava-o-mezinarodni-ochrane-za-rok-2016.aspx>
- [26] Migrace v číslech. *Člověk v tísni* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/co-delame/migrace-v-souvislostech/migracni-statistiky-4518gp>
- [27] Strategický plán rozvoje města. *Město Slavičín* [online]. [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/dokumenty/strategicky-plan-rozvoje-mesta.html>
- [28] Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2017. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/45964084/1300721703.pdf/c2733bca-a698-42cb-a6ec-19b8e95f5bc6?version=1.0>
- [29] Ochrana obyvatelstva. *Město Slavičín* [online]. [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/ochrana-obyvatelstva/dokumenty.html>
- [30] Analýza rizik ORP. *Město Luhačovice* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: http://www.mesto.luhacovice.cz/wcd/download/krizove_rizeni/uvod/analyza_rizik_orp.pdf
- [31] Historie firmy. *Prabos* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.prabos.cz/historie-firmy>
- [32] Vlastní dotazníkové šetření.
- [33] Recenze Paul Collier. *Idnes* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/exodus-jak-migrace-meni-nas-svet-recenze-paul-collier-p0z-/literatura.aspx?c=A170519_115655_literatura_ts

[34] Milan Palát - Determinanty vzniku migrace a statistiky cizinců v Evropské unii. *Keypublishing* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.keypublishing.cz/site/katalog-313-Milan-Palat-Determinanty-vzniku-migrace-a-statistiky-cizincu-v-Evropske-unii>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

EU	Evropská unie.
ČR	Česká republika.
OSN	Organizace spojených národů.
NATO	Severoatlantická aliance.
HZS	Hasičský záchranný sbor.
ORP	Obec s rozšířenou působností.
VD	Vodní dílo.
ORP	Obec s rozšířenou působností.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Hlavní migrační trasy do Evropy (www.securitymagazin.cz).....	20
Obrázek 2 - Znak města Slavičín (www.mesto-slavicin.cz/).....	40
Obrázek 3 - Mapa města Slavičín s přílehlými městskými částmi. (www.mapy.cz)	40
Obrázek 4 – Systém krizového řízení (zdroj: www.mesto.luhacovice.cz).....	48

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Celkový počet příchozích migrantů do Evropy. (zdroj: UNHCR).....	31
Tabulka 2- Počet žádostí o azyl v EU mezi lety 2010 až 2015. (zdroj: Eurostat)	32
Tabulka 3 - Počet žádostí o azyl na území ČR v letech 2009 - 2016. (zdroj: MVČR).....	36
Tabulka 4 – Složení zkoumaného souboru z hlediska pohlaví respondentů. (zdroj: vlastní).....	49

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P1: Dotazníkové šetření s názvem Vnímání migrace obyvateli města Slavičín

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ S NÁZVEM „VNÍMÁNÍ MIGRACE OBYVATELI MĚSTA SLAVIČÍN“

1. Pohlaví:

- Muž
- Žena

2. Věk:

- 15-26 let
- 27-50 let
- 51 a více let

3. Maximální dosažené vzdělání:

- Základní
- Střední bez maturity
- Střední s maturitou
- Vysokoškolské

4. Téma migrace mě:

- Zajímá
- Nezajímá
- Jiná...

5. Informace ohledně migrace čerpám z:

- Médii (noviny, televize, rádio)
- Internetu
- Doslechu
- Osobní zkušenost
- Nevyhledávám tyto informace
- Jiná...

6. Souhlasíte s migrační politikou, která se prosazuje v Evropské unii? (tzn. kvóty pro přerozdělení uprchlíků)

- Ano
- Ne
- Jiná...

7. S přijímáním uprchlíků do ČR:

- Souhlasím
- Souhlasím, ale za určitých podmínek (např. že se naučí česky)

- Nesouhlasím
- Jiná...

8. Pokud nesouhlasíte, uveďte důvod:

- Xenofobie
- Nebezpečí z terorismu
- Náboženství (Islám)
- Vezmou nám práci
- Jiná...

9. Vadilo by Vám, kdyby se do blízkosti vaší obce umístili uprchlíci?

- Ano
- Ne
- Jiná...

10. Pokud ano, uveďte důvod:

- Xenofobie
- Narušení bezpečnosti obce
- Množení krádeží
- Útoky na občany (např. jako v Německu)

11. Byl/a byste pro, aby děti uprchlíků studovaly na místních školách?

- Ano
- Ne
- Jiná...

12. Pokud ne, uveďte důvod:

- Xenofobie
- Strach ze šikany dětí uprchlíků
- Kultura uprchlíků
- Náboženství
- Jiná...

13. Hraje pro Vás při politických volbách roli migrační politika dané strany?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne
- Jiná...

14. Máte obavy z dalších migračních vln?

- Ano
- Ne
- Jiná...

15. Jaký přínos by podle Vás mohla mít migrace?

- Kulturní
- Ekonomický
- Pracovní
- Žádný
- Jiná...

16. Máte s migranty nebo s migrací osobní zkušenosti? Pokud ano, byly pozitivní nebo negativní?